

Jaarverantwoording 2023

Voorwoord

In de voorgaande jaren werd een groot deel van onze tijd en aandacht besteed aan onvoorziene omstandigheden: denk aan de Covid-pandemie, de grote natuurbranden, hoogwater en de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

Vergeleken met deze jaren was 2023 een relatief rustig jaar. Covid was nog niet weg en er werd nog gevaccineerd, de oorlog in Oekraïne was nog niet voorbij, dus hielden we zorg voor de opvang van vluchtelingen. We hadden gelegenheid om uit de crisisstand te komen en de focus weer te richten op de reguliere werkzaamheden en het door ontwikkelen van de organisatie. We kregen weer ruimte om verder te investeren in de gezondheid en veiligheid van onze burgers.

We ontvingen van het rijk extra financiële middelen om de crisisbeheersing te versterken en ons beter voor te bereiden op een nieuwe pandemie. We hebben de versterking van de samenwerking met partners in de regio weer opgepakt om samen te werken aan een veilige en gezonde leefomgeving in de regio. De Risk Factory Limburg-Noord kon ook weer uitbreiden met drie nieuwe scenario's voor preventie en zelfredzaamheid. We konden ook weer vooruitkijken. Het beleidsplan 2024 – 2027 is opgesteld. Het beleidsplan is gebaseerd op onze visies 2030. Binnen de bedrijfsvoering zijn we aan de slag gegaan met het versterken van de informatieveiligheid en onze ondersteunende rol bij crisisbeheersing en voorbereiding op een pandemie

Financieel lijkt het ook voor de wind te gaan. We hebben 2023 afgesloten met een positief saldo. Dat is goed nieuws, maar het geeft een vertekend beeld. De financiën van onze organisatie staan onder druk. Kosten stijgen en de vraag naar onze inzet neemt toe. Op het gebied van de informatieveiligheid en kwaliteit nemen de (externe) eisen toe. Door het resultaat van 2023, veroorzaakt door incidentele meevallers, is de structurele druk op de financiële middelen niet zichtbaar. Samen met ons bestuur zoeken we naar robuuste en duurzame financiering van onze organisatie.

Dit is nodig om te kunnen blijven zeggen: “nu en in de toekomst gaan we voor de gezondheid en veiligheid van onze inwoners. Bij ons bent u in goede handen”

Carolien Angevaren
Algemeen Directeur Veiligheidsregio Limburg-Noord

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Deel A Algemeen.....	4
1 Financiële samenvatting	4
Deel B Jaarverslag	6
2 Programmaverantwoording.....	6
2.1 Programma Publieke Gezondheid	6
2.2 Programma Brandweezorg	15
2.3 Programma Crisisbeheersing	21
2.4 Bedrijfsvoering/Overhead.....	29
2.5 Risk Factory	32
2.6 Algemene dekkingsmiddelen	32
3 Paragrafen	33
3.1 Weerstandsvermogen en risicomanagement	33
3.2 Bedrijfsvoering	36
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	40
3.4 Vennootschapsbelasting	41
3.5 Financiering.....	41
3.6 Verbonden partijen.....	43
Deel C Jaarrekening	44
4 Balans per 31 december	44
5 Het overzicht van baten en lasten.....	46
6 Toelichtingen	47
6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	47
6.2 Toelichting op de balans	50
6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	61
6.4 Covid-19 bestrijding	72
6.5 Sisa-bijlage bij de jaarrekening	73
6.6 Bijlage met gerealiseerde baten en lasten per taakveld	75
6.7 Bijlage met toelichting op langlopende verplichtingen	76
Rechtmatigheidsverantwoording	78
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	80
Lijst van afkortingen.....	81

Deel A Algemeen

1 Financiële samenvatting

In de jaarverantwoording 2023 wordt de realisatie afgezet tegen de begroting 2023. De begroting 2023 is op 8 juli 2022 vastgesteld door het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN). Na vaststelling van de begroting zijn er 2 begrotingswijzigingen vastgesteld. Begrotingswijziging 1 2023 had betrekking op de prijsindex. Begrotingswijziging 2 2023 betrof een technische wijziging als gevolg van de bestuursrapportage 2023. Begrotingswijzigingen zijn door het Algemeen Bestuur vastgesteld op respectievelijk 7 juli 2023 en 15 december 2023.

In de bestuursrapportage, vastgesteld in de AB vergadering 12-12-2023, werd over het eerste half jaar uitgegaan van een positief resultaat van € 1,8 miljoen. Het verwachte resultaat van de gemeentelijke bijdrage over 2023 op basis van de realisatie in de eerste 9 maanden van 2023 was € 2,3 miljoen positief. Na afsluiting van 2023 bedraagt het in de jaarverantwoording 2023 gepresenteerd financieel resultaat 2023 na mutaties reserves € 1,948 miljoen voordelig.

Resultaat		(bedragen in duizenden euro's)	
Programma	Resultaat begroting na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil begroting realisatie
Publieke Gezondheid	0	385	385
Brandw eezorg	0	1.364	1.364
Crisisbeheersing	0	1.176	1.176
Overhead	0	-976	-976
Resultaat	0	1.948	1.948

De algemene lijn is dat het gerealiseerde resultaat in de jaarverantwoording 2023 voornamelijk wordt veroorzaakt door incidentele voordelen.

Extra BDuR (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding) crisisbeheersing

Dit betreft geormerkt geld voor Crisisbeheersing. Door het tijdstip van toekennen zijn niet alle middelen besteed en is hier een incidenteel voordeel van € 900K. Het gaat om een geormerkte rijksbijdrage die ingezet moet worden voor het doel waarvoor deze is verstrekt.

Subsidie Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid (VIP)

De subsidie is in de loop van 2023 verstrekt waardoor het uitwerken en de implementatie pas later is gestart. De invulling van vacatures is pas gedurende het jaar gelukt waardoor een incidenteel voordeel is ontstaan van € 500K.

Pensioenkosten

Op de salarislasten is er een incidenteel voordeel van € 779K samenhangend met pensioenafdrachten. In de begroting 2023 was rekening gehouden met een forse stijging van de Cao (Collectieve arbeidsovereenkomst) over 2023 die door zou werken in de pensioenafdrachten. Deze doorwerkwerking van de pensioenafdrachten werkt echter pas in 2024 door.

Lagere inzet vrijwilligers

De lasten vrijwilligers zijn afhankelijk van de inzet als gevolg van incidenten. We zien dat er in 2023 minder incidenten zijn geweest die een langdurige inzet vragen van de vrijwilligers. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 400K.

Lagere kosten voormalige personeel

Het wegvallen van een deel van de verplichtingen aan voormalig personeel heeft geleid tot lagere incidentele kosten ten bedrage van € 200K.

Extra inkomsten Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

In 2023 zijn er in het kader van het RVP extra vaccinaties gezet die nog niet in het basisprogramma zitten. Deze extra vaccinaties zijn door het RIVM vergoed. De inzet van personeel voor het uitvoeren van de vaccinaties zijn via de begrotingswijziging in de begroting meegenomen. De inkomsten waren uiteindelijk hoger dan in de begroting was voorzien. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 250K.

Lagere kosten opleiden

Diverse incidentele voordelen tezamen € 170K, onder andere lagere kosten opleiding en training, in verband met instroom van personeel dat al deels was opgeleid.

Overige voordelen

Diverse kleinere voor- en nadelen op verschillende posten leiden per saldo tot een voordeel van totaal € 109K.

Structureel tekort informatiebeveiliging

Naast deze incidentele voordelen is er sprake van een structureel tekort op ICT/informatieveiligheid van € 800K. Dit tekort hangt onder andere samen met de investeringen die zijn gedaan in de informatieveiligheid.

Boekwaarde Nijmeegseweg

In de Strategische nota huisvesting VRLN voortgangsnotitie (vastgesteld door het AB 15 december 2023) is aangegeven dat bij de verkoop van de locatie Nijmeegseweg een bedrag van € 560.000 verlies geleden wordt op de boekwaarde van € 2.700.000. Het BBV schrijft voor dat wanneer er sprake is van een actualisatie van de boekwaarde deze in het betreffende boekjaar moet worden verwerkt. Op grond hiervan is de afboeking van de boekwaarde ten laste van de exploitatie 2023 geboekt. Dit heeft het resultaat incidenteel beïnvloed.

Deel B Jaarverslag

2 Programmaverantwoording

In dit onderdeel staat de inhoudelijke toelichting op de uitvoering en het verloop van de programma's van de veiligheidsregio, te weten Publieke Gezondheid, Brandweezorg, Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering/Overhead.

2.1 Programma Publieke Gezondheid

De GGD Limburg-Noord maakt zich sterk om onze inwoners gezond en veilig te houden, of waar nodig dit te verbeteren. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners van Limburg-Noord. Met een duidelijke visie richt de aanpak zich op:

1. Het vergroten van gelijke kansen op positieve gezondheid en
2. Het makkelijker maken van gezond leven.

Het programma Publieke Gezondheid bestaat uit drie programmaonderdelen:

1. Publieke gezondheid voor de jeugd;
2. Publieke gezondheid algemeen en
3. Publieke gezondheid tijdens crisissituaties.

Voordat deze programmaonderdelen worden toegelicht, worden er een aantal relevante algemene ontwikkelingen vermeld.

Ontwikkeling publieke gezondheid

Waar de publieke gezondheid eerst een afgebakend terrein was, is dit door de jaren heen een steeds belangrijkere rol gaan spelen in onze gezondheidszorg en zorgketen. De positie, rol en taken van de GGD zijn hierdoor de afgelopen jaren veranderd. Zo zijn taken complexer geworden, zijn er nieuwe taken bijgekomen en zijn we een steeds belangrijkere (samenwerkings)partner geworden in de zorgketen maar ook in onze regio. Dit in combinatie met bezuinigingen en krapte op de arbeidsmarkt heeft ons uitgedaagd om steeds verder (en creatiever) te optimaliseren.

Corona

Ook in 2023 was de bestrijding van COVID-19 onderdeel van het werk van de GGD. Niet met de intensiteit zoals in voorgaande jaren. In 2023 is er permanent een basiscapaciteit geweest die het mogelijk maakte om een COVID-19 vaccinatie te krijgen. Deze basiscapaciteit is in het najaar opgeschaald om de van rijkswege geplande COVID najaarscampagne te realiseren.

Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid (VIP)

2023 was ook het jaar waarin de eerste lessons learned uit de COVID-19 periode werden geïmplementeerd. Dit gebeurde onder andere door de start van het project VIP. Met tijdelijke landelijke financiering werd de GGD in de gelegenheid gesteld om extra personeel aan te trekken. Dit personeel heeft zich in 2023 en gaat zich ook in 2024 projectmatig toeleggen op het creëren van de randvoorwaarden en nemen van eerste maatregelen, zodat de GGD'en voldoende geëquipeerd zijn om hun rol op het gebied van infectieziektebestrijding kwalitatief goed uit te voeren. Ook om daarmee goed voorbereid te zijn op een mogelijke lauwe en warme fase bij een infectieziekte-uitbraak met (potentieel) landelijke impact.

2.1.1 Publieke gezondheid voor de jeugd

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) wordt in 2023 weer op reguliere wijze, conform landelijk professioneel kader (LPK), uitgevoerd. In 2024 is het streven om het gewijzigde LPK te implementeren. Dit betekent dat we dezelfde contactmomenten hanteren, maar de ouder meer in regie laten over de frequentie en de keuze in het contactmoment.

Procesoptimalisatie jeugdgezondheidszorg

Binnen de JGZ loopt een project met als doel het planproces te optimaliseren. Daarnaast wordt het project taakherschikking verder gecontinueerd. In verband met het wegwerken van achterstanden die zijn ontstaan door een onderbezetting in personeel door arbeidsmarktkrapte en de nasleep van Covid-19 is het niet haalbaar gebleken om groep 3 in 2023 de opleiding te laten afronden. Begin maart 2024 wordt de opleiding voortgezet. Einde 2024 is het merendeel van de verpleegkundigen 0-4 opgeleid.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

In de eerste helft van 2023 hebben we het grootschalig vaccineren weer opgepakt. Naast de reguliere vaccinaties binnen het RVP betrof dit ook de campagne voor HPV18+. Daarnaast verzorgt de JGZ de kinkhoestvaccinaties voor zwangeren. Eind 2023 is hier ook het griepvaccin voor zwangeren aan toegevoegd.

In 2023 zijn in het kader van een landelijke inhaalcampagne alle nog niet gevaccineerde jongvolwassenen (m/v) van 19 t/m 26 jaar uitgenodigd om de HPV-vaccinatie te halen bij de GGD. Ieder jaar krijgen naar schatting 1.100 vrouwen en 400 mannen als gevolg van het HPV-virus kanker, zoals baarmoederhalskanker, kanker aan mond- en keelholte, vagina, schaamlippen, anus en penis. Het HPV-vaccin biedt bescherming hiertegen. Vanaf januari 2023 ging een landelijke vaccinatiecampagne van start waarbij 1,3 miljoen jongvolwassenen in Nederland een uitnodiging ontvingen voor een HPV-vaccinatie.

In zijn algemeenheid neemt de vaccinatiegraad af. De vaccinatiegraad in Limburg-Noord behoort tot de hoogste van het land. Vanwege de Wet op de privacy is de registratie van de vaccinaties veranderd. Het RIVM heeft de persoonsgegevens nodig om de vaccinaties mee te kunnen tellen voor de vaccinatiegraad. Wanneer een deel van deze gegevens ontbreekt, wordt de vaccinatie niet meegenomen in de vaccinatiegraad.

Jeugdgezondheidszorg voor Oekraïense kinderen

De standaardzorg voor 0-2 jarigen wordt al aangeboden aan Oekraïense kinderen. Alle andere kinderen ontvangen een intake en de benodigde vaccinaties. Inmiddels blijft de oorlog voortduren, waardoor Oekraïense vluchtelingen langer in ons land verblijven. Dat betekent dat deze zorg in het reguliere proces een plek zal gaan vinden. Op dit moment hebben we in onze regio te maken met bijna 700 Oekraïense kinderen. Door de verhoging van het aantal kinderen in zorg, zijn we genooddaakt meer personeel in te zetten dan oorspronkelijk begroot.

Kansrijke Start

Kansrijke Start gaat over het realiseren van de best mogelijke start van een kind in zijn of haar leven. De eerste 1000 dagen van een kind zijn namelijk cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen, zowel fysiek als mentaal, op latere leeftijd. De basis van het actieprogramma is het smeden van een coalitie Kansrijke Start tussen het sociaal en medisch domein. Door deze samenwerking ontstaat er een gericht sterk netwerk rond het jonge kind. De programma's "Nu Niet Zwanger" en "VoorZorg" worden in de hele regio Limburg-Noord uitgevoerd.

Binnen *Nu Niet Zwanger* zijn in onze regio 88 aandachts-functionarissen vanuit 45 organisaties uit het sociaal domein actief. Zij zijn geschoold, krijgen 4x per jaar intervisie en brengen de methodiek verder in hun eigen organisatie. Er zijn 200 cliënten begeleid die vanuit deze organisaties naar ons zijn verwezen, zogenaamde opgeschaalde casuïstiek. Verder heeft Nu Niet Zwanger de Prijs Gouden Handjes ontvangen van de Beweging Limburg tegen Kindermishandeling.

Door extra inzet op bekendheid van *VoorZorg* bij professionals stijgen de aanmeldingen. Inmiddels zijn er ruim 110 jonge moeders begeleid. In Midden-Limburg ging het zo snel met de aanmeldingen dat er extra trajecten ingezet zijn. Er zijn daarom voor 2024 nieuwe afspraken gemaakt over het aantal trajecten. Het verloop van de aanmeldingen blijven we monitoren en evalueren met gemeenten. Naast Nu Niet Zwanger en Voorzorg heeft de GGD Limburg-Noord nog twee projecten die over de hele regio gefaseerd uitgerold gaan worden: *1000 kansen* en *Gelukkig Ouderschap* (Centering Zwangerschap en Centering Ouderschap). De professionals van de gemeenten die in de planning stonden voor 2023 zijn geschoold en bezig met de opstart deze projecten. Het knelpunt dat we bij Gelukkig Ouderschap zien is dat door krapte op de arbeidsmarkt de beoogde co-begeleiding niet altijd door het sociaal domein ingevuld kan worden. Daarnaast is huisvesting een aandachtspunt, locaties moeten geschikt zijn om naast individuele consulten ook groepsbijeenkomsten te faciliteren.

Keigezond Limburg

Steeds meer kinderen/jongeren (28.000 Limburgse kinderen) hebben overgewicht en obesitas. Met de provinciale netwerkaanpak Keigezond Limburg wordt overgewicht domein-overschrijdend aangepakt en krijgen vele factoren die van invloed kunnen zijn aandacht. Dit doen we samen met gemeenten, zorgverzekeraars CZ & VGZ, huisartsenzorggroepen, de Provincie Limburg, MUMC+ en Kind naar Gezonder Gewicht. We participeren als GGD in verschillende rollen. In de gemeenten Roermond, Venlo en Horst aan de Maas wordt de centrale zorgverlener al ingezet en draait het programma. Momenteel wordt Keigezond Limburg ook verkend in de gemeenten Beesel, Weert, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen. Programma-coördinatie voor Limburg-Noord is belegd bij de GGD.

Centrum voor Seksuele Gezondheid GGD Limburg-Noord

Seksualiteit is een belangrijk onderdeel van het leven voor bijna iedereen. Het Centrum voor Seksuele Gezondheid (CSG) van GGD Limburg-Noord richt zich in het bijzonder op jongeren tot en met 24 jaar, sekswerkers en de mannen die seks hebben met mannen. Het CSG helpt bij allerlei zaken en vragen die te maken hebben met seksualiteit. Wij geven advies, voorlichting, doen onderzoek en indien nodig behandelen we. Wij zijn ook beschikbaar voor intercollegiaal overleg op het gebied van seksuele gezondheid met ketenpartners in onze regio zoals huis(artsen), het Leger des Heils, Vincent van Gogh en leefgroepen voor jongeren en dak- en thuislozen. Daarnaast bieden we met Nu Niet Zwanger (NNZ) gesprekken aan over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie voor mensen in een kwetsbare situatie. Drie actuele punten zijn:

- *Seks en pizza*
In 2023 zijn we gestart met 'seks en pizza' avonden. Tijdens deze avonden gaan twee verpleegkundigen op bezoek bij kwetsbare jongeren in leefgroepen. Daar hebben ze het over het bespreekbaar maken van seksualiteit in een ongedwongen en vertrouwelijke sfeer. Daarnaast is er de mogelijkheid om een soa-test te doen en een eventueel vervolgesprek op de poli in te plannen. Op deze manier bereiken we juist de doelgroep waar veel te winnen is qua preventie en die anders de weg naar ons minder snel zouden vinden.
- *Pre-expositie Profylaxe (PrEP)*
PrEP is medicatie die mensen zonder hiv kunnen innemen om te voorkomen dat ze een hiv-infectie oplopen. In Nederland loopt tot de zomer van 2024 een PrEP-pilot met een maximaal aantal deelnemers. Dit maximum heeft ons CSG al lang bereikt waardoor wij momenteel een (lange) wachtlijst hebben. In 2023 zijn wij daarom begonnen om ook mensen buiten deze landelijk pilot te begeleiden, om zo ruimte te maken voor mensen die op de wachtlijst staan. In de zomer van 2024 komt er een nieuwe regeling zonder maximaal aantal deelnemers. Als CSG zullen we moeten kijken hoe we binnen de beperkte financiële mogelijkheden deze wachtlijst kunnen wegwerken.
- *Psychosociale zorg na een abortus*
Vanaf 1 juli 2023 bieden wij ook hulp na abortus binnen het CSG. Deze hulp is bedoeld voor vrouwen die een abortus hebben ondergaan, ongeacht hoe lang geleden, en voor mannen die betrokken waren bij de beslissing. De gesprekken kunnen individueel of samen met de partner

worden gevoerd. Het is normaal om na een abortus gevoelens van verlies, verdriet, boosheid of opluchting te ervaren, en deze hulp kan ondersteuning bieden bij het verwerken van deze emoties en past in de ontwikkeling en expertise van het CSG.

Indicator	Realisatie
<i>Uitvoeren basispakket JGZ</i>	
- Aanbieden basistakenpakket JGZ voor alle kinderen (88.500)	89.696
- Geboortes	4.304
- Aanbieden van contactmomenten conform Landelijk Professioneel kader en professionele richtlijnen (85.000)	87.497
- Consultatiebureaus (20)	18
<i>Rijksvaccinatieprogramma</i>	
- Uitvoeren Rijksvaccinatieprogramma (55.000 vaccinaties)	82.633
- Vaccinaties maternale kinkhoest (4.000 vaccinaties)	3.273

2.1.2 Publieke gezondheid algemeen

Subsidie Samenwerking tussen de GGD Limburg-Noord en de Provincie Limburg afgerond

De afgelopen jaren is de samenwerking tussen de GGD Limburg-Noord en de Provincie Limburg GGD voortgezet en versterkt middels de inzet van een provinciale subsidie gericht op de inzet van expertise, de deskundigheid en het netwerk van de GGD voor het realiseren van de ambitie van de Sociale Agenda van de provincie Limburg.

Deze samenwerking heeft gezorgd voor verbreding en verdieping van de contacten, en geresulteerd in de start van concrete programma's en projecten die ondertussen een vaste waarde vormen in Noord- en Midden-Limburg: Kansrijke Start, Kei Gezond, Gezonde Basisschool van de Toekomst, Interreg, de Risk Factory en de borging van de beweging Limburg Positief Gezond. Ook is de kennis en adviesrol van de GGD- en ingezet voor de Integrale Effect evaluatie van de Sociale Agenda.

Naast bovengenoemde projecten is veel aandacht besteed aan preventie en bestrijding van kindermishandeling in Limburg. Er is een bestuurlijk netwerk opgericht, het aantal ambassadeurs in de regio is uitgebreid van 3 naar 7 bestuurders, er is geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering, vroeg-signalering en er is een start gemaakt met de implementatie "Handle with Care", een brede netwerkaanpak om kinderen die thuis geweld meemaken steun te bieden op school. Specifiek in 2023 is een samenwerking tot stand gekomen tussen UNICEF en de Risk Factory.

De subsidierelatie wordt afgerond met een door GGD en provincie georganiseerd "rondetafelgesprek" met een delegatie van (zorg)partners over het zorglandschap in Noord- en Midden-Limburg en de uitdagingen uit het regiobeeld en regioplan op 1 februari 2024. Naar aanleiding daarvan zal opnieuw gekeken worden naar de samenwerkingsmogelijkheden tussen de provincie en de GGD Limburg-Noord.

De gezondheidsakkoorden GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) en IZA (Integraal Zorgakkoord)

We hebben een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het Regiobeeld en het Regioplan. Onder andere door het vervullen van de kartrekkersrol op een van de vijf thema's: Gezond vooruit, van ziekte en zorg naar gezondheid en sociaal welbevinden. We hebben voor de gemeenten de Tegel GALA op kennisplein GGD ontworpen met voor de gemeenten relevante onderzoeks-data. Hier is veel gebruik van gemaakt. We hebben op lokaal en regionaal niveau geadviseerd m.b.t. de integrale preventieplannen en de voorbereiding van de eerste regionale bijeenkomst over een regionale preventie infrastructuur. We hebben een plan gemaakt voor de versterking van de kennis- en adviesrol van de GGD voor de gemeenten in de regio. Dit plan wordt in 2024 en 2025 uitgevoerd. We sluiten aan bij het bestuurlijk overleg en ambtelijke werkgroep IZA en we hebben actief de verbinding

gezocht met de werkgroepen Noord en Midden over sub-regionale samenwerking. We leveren input vanuit onze publieke rol voor de regionale preventieagenda in de regio die in 2024 vastgesteld gaat worden. Voor een meer structurele vorm van samenwerking tussen gemeenten en de GGD met betrekking tot de gezondheidsakkoorden, participeren we in de voorbereiding van een regionale Kennisinfrastructuur Actueel is de afstemming m.b.t. coördinatie van de ketenaanpakken *Kansrijke Start* en *Keigezond Limburg* waar de GGD nu al een coördinerende rol heeft.

Gezondheidsbevordering

- **Actienetwerk zelfmoordpreventie Midden-Limburg:** De verantwoording van de projectfase en bijbehorende subsidies zijn eind 2023 afgerond. De voortgang is geborgd. Dit is in de Regionale Alliantie Zelfmoordpreventie Noord- en Midden-Limburg. De regio midden Limburg fungeert hierin als het uitvoerende Lerende Netwerk in de Alliantie. 2024 wordt een overgangsjaar om tot één structuur kunnen komen voor de hele alliantie voor Midden- en Noord-Limburg.
- **Positieve Gezondheid:** In de Visie 2030 GGD Limburg-Noord wordt Positieve Gezondheid genoemd als 'leitmotiv' van waaruit de GGD werkt. Het MT-GGD heeft de opdracht verstrekt om een projectplan te schrijven om Positieve Gezondheid stapsgewijs de onderlegger te maken van plannen, beleid en werkprocessen. Eind januari 2024 wordt het plan aan het MT gepresenteerd. De scholing Positieve Gezondheid is opgenomen in het Strategisch Opleidingsbeleid.
- **Gezonde school**
Voor Gezonde School hebben we in het afgelopen schooljaar (2022-2023) 9 scholen begeleid in het Ondersteuningsaanbod. Daarnaast zijn er twee scholen voor voortgezet onderwijs die op het thema Relaties en Seksualiteit de stimuleringsregeling ontvangen hebben. Voor het lopende schooljaar (2023-2024) hebben we een start gemaakt met het begeleiden van in totaal 26 scholen op het ondersteuningsaanbod en 7 scholen voor de stimuleringsregeling Relaties en Seksualiteit.
- **Rookvrije generatie**
Rookvrije Generatie heeft een vast plek binnen de regionale NIX18 overleggen die 2x per jaar plaatsvinden, daarnaast staat dit onderwerp ook op de agenda tijdens de lokale NIX18 overleggen. Hierbij worden gemeenten en andere ketenpartners geadviseerd en ondersteund om zoveel mogelijk rookvrije kindomgevingen te creëren. In Noord-Limburg is er daarvoor ook aansluiting bij Rookvrije Generatie Limburg-Noord. Naast regionale aansluiting is er ook aansluiting bij landelijke overleggen en initiatieven (bijv. wereld niet roken dag, stoptober en de campagne "beste niet roker"). Voor de Rookvrije Omgeving is een inventarisatie uitgezet naar de behoefte van gemeente. Deze behoefte zal onder andere als focus voor 2024 dienen.
- **Risk Factory** In samenwerking met de Gemeente Venlo als penvoerder (en overige Noord-Limburgse gemeenten) is een scenario Eenzaamheid voor senioren ontwikkeld. Deze is in september, in de Week van de Eenzaamheid, feestelijk gelanceerd met aanwezigheid van de gedeputeerde van de Provincie, adjunct-directeur Publieke Gezondheid van de GGD en Jan Slagter als ambassadeur van de landelijke coalitie Een tegen eenzaamheid. Ook is de verkenning gestart om een seizoensgebonden scenario te ontwikkelen rondom "donkere dagen", gericht op de mentale gezondheid. Dit is niet gereedgekomen in 2023, maar zal zijn vervolg krijgen in het nieuwe jaar.

Gezondheidsmonitor

Afgelopen jaar zijn de cijfers van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen gepresenteerd en gepubliceerd. De duidingsgesprekken volgden in de tweede helft van 2023 en begin 2024. Het team onderzoek heeft de eerste drie producten van het arbeidsmigrantenproject opgeleverd. Er is een definitie, overzicht van infectieziekten risico's en de huidige surveillance rondom arbeidsmigranten. Rapportage volgt in februari 2024. Afgelopen jaar zijn 3 panelonderzoeken uitgevoerd: veranderingen voor onze inwoners door de energiecrisis, de ervaren luchtkwaliteit in samenwerking met GGD Zuid Limburg en de belasting en ondersteuningsbehoefte

van mantelzorgers. In het najaar 2023 is een pilot voor de kindmonitor in twee gemeentes gedaan. De rapportages volgen in 2024. In 2025 wordt de kind-monitor voor de hele regio uitgevoerd. Dit sluit aan op de ambitie uit de visie 2030 om te investeren in de nieuwe generatie.

Infectieziektebestrijding

Nadat COVID-19 endemisch verklaard is geworden heeft er een shift plaatsgevonden in de werkzaamheden van infectieziektebestrijding. Bepaalde infectieziekten, zoals kinkhoest, lijken hun terugkeer te maken in de populatie. Meldingen invasieve GAS infecties (groep-A streptokokken) en scabiës hebben afgelopen jaar een grote inzet gevraagd. Een positief aspect van het doormaken van de COVID-19 pandemie lijkt de bewustwording van de meldplicht van infectieziekten onder kinderopvangcentra.

Meldingsplichtige infectieziekten

In januari 2023 is de meldingsplicht voor **invasieve groep-A streptokokken (GAS)** infecties verruimd vanwege de aanhoudende toename van deze ernstige infecties. Bij invasieve GAS-infecties dringt de bacterie door in onderliggend weefsel of de bloedbaan, wat vaak een ernstig ziektebeeld geeft. Sinds de uitbreiding van de meldplicht worden alle vormen van invasieve GAS infecties (zoals bloedvergiftiging, longontsteking, hersenvliesontsteking) aan de GGD gemeld. In 2023 zien we dan ook een aanhoudend verhoogd aantal meldingen in onze regio, conform de trend in de rest van het land. De oorzaak van deze toename is nog niet volledig opgehelderd. De opkomst van een meer virulent (=ziekmakend) type van deze bacterie speelt een mogelijke rol.

Voor de COVID-19 pandemie was **kinkhoest** een van de meest voorkomende meldingsplichtige infectieziekten. De maatregelen die tijdens de COVID-19 pandemie zijn ingezet (social distancing, hygiëne maatregelen, mondkapjes etc.) bleken ook effectief tegen kinkhoest. Daarnaast is het waarschijnlijk dat een veranderd testbeleid onder (huis)artsen heeft bijgedragen aan de flinke daling van het aantal kinkhoestmeldingen gedurende de COVID19 pandemie. Sinds de tweede helft van 2023 zien we weer een toename van het aantal kinkhoestmeldingen. Dit aantal is echter nog niet op hetzelfde niveau als voor de COVID-19 pandemie.

Bacteriën die ongevoelig (resistent) zijn voor de meeste antibiotica noemen we **bijzonder resistente micro-organismen (BRMO)**. Een van de bekendste BRMO is MRSA. Andere voorbeelden zijn "ESBL, VRE en CPE". Resistentie tegen antibiotica geeft reden tot zorgen en vormt een groeiend probleem voor de volksgezondheid. Sinds 2019 is er een meldplicht voor CPE en er is de afgelopen 2 jaar een stijging in het aantal CPE meldingen te zien, met het hoogste aantal meldingen in 2023. Dit komt overeen met de landelijke trend. Tijdens het derde kwartaal van 2023 was er een duidelijke piek te zien. De verklaring voor deze (landelijke) stijging is nog onduidelijk.

Sinds 2021 is de meldplicht voor **invasieve pneumokokkenziekte** uitgebreid in verband met de invoering van de vaccinatie tegen pneumokokken voor ouderen. Voorheen werden alleen personen geboren vanaf 1 april 2006 gemeld. Vanaf april 2021 zijn personen van 60 jaar of ouder met invasieve pneumokokkenziekte ook meldingsplichtig. Dit verklaart de duidelijke stijging van de meldingen vanaf 2021. De uitbreiding van de meldplicht waarborgt een goede evaluatie van de effectiviteit van het nieuwe vaccinatieprogramma tegen pneumokokkenziekte bij ouderen.

Niet meldingsplichtige infectieziekten

De landelijke stijging van het aantal **scabiës** gevallen in Nederland heeft in 2023 veel media aandacht gekregen. Deze stijging was in de regio Limburg-Noord echter niet zo duidelijk te zien. Om onderrapportage binnen onze regio uit te sluiten heeft de GGD bekeken hoeveel scabiës behandelingen vanuit apotheken zijn uitgegeven. Dit was in lijn met de hoeveelheid binnengekomen casuïstiek. Het niet volgen van deze landelijke trend zou kunnen liggen aan het ontbreken van een studentenstad binnen onze regio. Schurft komt momenteel met name voor onder studenten (tussen de 15 t/m 24 jaar) en hun familie/vrienden. Binnen Limburg-Noord zijn er in het afgelopen jaar 9 uitbraken van scabiës bij artikel 26 instellingen gemeld, 1 in een ziekenhuis en 8 bij zorginstellingen.

Op basis van artikel 26 uit de Wet publieke gezondheid (Wpg) dient een instelling waar kwetsbare groepen verblijven of samenkomen de GGD op de hoogte te stellen bij het voorkomen van een ongewoon en/of ernstig aantal zieken. Voorbeelden zijn o.a. verpleeghuizen, kinderopvangcentra en instellingen voor verstandelijke gehandicapten. De GGD kan daardoor de ernst van de situatie beoordelen, eventueel onderzoeken om welke ziekte het gaat en maatregelen treffen (hygiënemaatregelen, aanbieden vaccinaties) om verdere verspreiding te voorkomen. Sinds 2021 zien we een aanhoudend verhoogd aantal meldingen vanuit de kinderopvang. De meldingen in 2023 waren met name meldingen van uitbraken van **vlekjesziekten**. De stijging van het aantal meldingen zouden mogelijk verklaard kunnen worden door het feit dat de kinderopvang vanuit de COVID tijd beter bekend is geraakt met de artikel 26 meldplicht.

Uitbraken

De GGD speelt een centrale rol in de bestrijding van infectieziekte uitbraken. Bij een melding van een ongewoon aantal zieken kan de GGD nader onderzoek instellen en eventueel maatregelen treffen om een uitbraak in te dammen. Afgelopen jaar was de GGD betrokken bij een grote uitbraak van **maag-darmklachten** onder deelnemers aan de **Roermond City Swim**. Een uitbraakteam werd opgezet met als taak het in kaart brengen van de omvang, het testen van deelnemers op ziekteverwekkers en adviseren van (hygiëne)maatregelen. De resultaten van het uitbraakonderzoek hebben er toe geleid dat de organisatie acties gaat ondernemen om een uitbraak bij een volgende editie te voorkomen. Tevens was de GGD betrokken bij een uitbraak op een **basisschool** waar veel kinderen een longontsteking hadden veroorzaakt door de **bacterie Mycoplasma Pneumoniae**.

Overig

Tuberculose (TBC) blijft, als besmettelijke ziekte met langdurige behandelingen en impact op de longen, de aandacht vragen. Ook in 2023 zijn er veel screenings gedaan. Sommige op doorverwijzing maar het overgrote merendeel voor personen komende uit een niet EU-land met een bepaalde mate van TBC-incidentie.

We zien een stijging in het aantal SOA-consulten. Het vindpercentage blijft ongeveer gelijk. Klaarblijkelijk weet men de weg naar de GGD te vinden. Tegelijkertijd geeft dit aan dat de ingeslagen weg naar meer preventieve activiteiten de juiste is.

We zien in 2023 weer een toename in het aantal reizen. Ook de complexiteit van de reizen zien we toenemen en daarmee ook de complexiteit van het medisch advies. Reizen naar landen met potentieel infectiegevaar zijn eerder regel dan uitzondering. Een langer verblijf, waarbij diverse landen worden aangedaan, maakt het adviseren complexer en uitdagend.

Medische milieukunde

Met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 liep advisering in relatie tot deze omgevingswet als rode draad door het jaar van het team Medische Milieukunde. Advisering met betrekking tot omgevingsvisie en hoe daarin gezondheid te verwerken tot en met deelname in projectgroepen op dit gebied. Mede door advies van de adviseurs medische milieukunde kreeg gezondheid bij vrijwel elke gemeente een plek in de omgevingsvisie.

Forensische geneeskunde

De druk op de forensische geneeskunde blijft groot. Het aantal euthanasieverklaringen en de complexiteit van lijkschouwingen neemt toe.

Lokaal wordt verder gewerkt aan de implementatie van de forensische geneeskunde Noord- en Zuid-Limburg. Landelijk richt de discussie zich met name op de noodzaak voor investeringen in het vak forensische geneeskunde. Forensisch medisch onderzoek en lijkschouw worden beschouwd als een overheidstaak. De medische arrestantenzorg wordt als afzonderlijke discipline gezien. Hiervoor is een aanbestedingstraject gestart.

Toezicht houden

Naast de reguliere inspecties bij tattoo & piercingshop en seksinrichtingen, het geven van hygiëne advies heeft THZ in 2023 ook een pilot gedaan rondom advisering bij woningvervuiling.

Indicator	Realisatie
<i>Voorkomen of vroegtijdig signaleren van besmettelijke infectieziekten</i>	
- 2.200 consulten seksuele gezondheid	2.975
- 11.500 reizigersconsulten	9.156
- 15.000 reizigersvaccinaties	12.765
- 75 tuberculose patiënten	86
<i>Beschermen bevolking tegen gezondheidsbedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en –omgeving</i>	
- Uitvoeren van lijkschouwingen (600)	422
- Uitvoeren van euthanasieschouw (275)	334
- Afname alcohol- en drugscontroles en medische arrestanten zorg (1.500)	3.315
- Advisering medische milieukunde (200)	175
<i>Houden van toezicht</i>	
- Jaarlijkse onderzoeken instellingen kinderopvang (500)	905
- Inspecties technische hygiënezorg	86

2.1.3 Publieke gezondheid tijdens crisissituaties

In 2023 heeft de crisisorganisatie voor de GGD structureel vorm gekregen. De basisstructuur en processen zijn beschreven en er is een start gemaakt met de bemensing van de crisisorganisatie en het opleiden van medewerkers.

Concrete producten zijn onder andere het integraal crisisplan GGD, operationele plannen, convenant scenarioteam Limburg-Noord en het jaarplan opleiden, trainen en oefenen.

Er zijn in 2023 de nodige inzetten geweest vanuit de crisisorganisatie GGD. Het scenarioteam is 11 keer ingezet, 4 keer inzet vanuit kernteam Psychosociale Hulpverlening (PSH), 2 keer inzet van het crisisteam GGD en 4 keer inzet van arts infectieziektebestrijding.

2.1.4. Wat heeft het gekost?

De gemeentelijke bijdrage voor het programma Publieke Gezondheid bedraagt € 15,9 miljoen (exclusief overhead), omgerekend is dat een bedrag van € 30,39 per inwoner.

Totaal Programma Publieke Gezondheid

	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	23.099	23.759	€ 45,32
Totaal baten	23.086	23.728	€ 45,26
Saldo van baten en lasten excl. Corona	-13	-32	-€ 0,06
Toevoegingen aan reserves	2	2	€ 0,00
Onttrekkingen aan reserves	15	418	€ 0,80
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	-0	385	€ 0,73
Lasten Corona		5.246	
Baten Corona		5.319	
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	-0	458	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

De realisatie wordt toegelicht in paragraaf 6.3.1. Programma Publieke Gezondheid.

2.2 Programma Brandweezorg

Het programma Brandweezorg bestaat uit drie onderdelen:

- Incidentbestrijding;
- Risicobeheersing;
- Preparatie.

2.2.1 Incidentbestrijding

Aantal uitrukken

Het jaar 2023 was voor de uitrukdienst van de brandweer rustiger dan voorgaande jaren. Het aantal uitrukken voor brand is weliswaar iets gestegen, maar het totaal aantal uitrukken was lager. Grote incidenten waren onder andere de industriebrand in Blerick in mei, de brand bij een recyclingbedrijf in Haelen in september en in december de brand in een voormalig klooster in Heel.

In tegenstelling tot de afgelopen jaren is de brandweer in 2023 niet geconfronteerd met incidenten van een omvang en duur als de brand in het Meinweggebied (2020), het hoogwater Maas en Roer (2021) of de brand in de Mariapeel (2022).

Repressief Brandweer Organisatieplan (RBOP 3)

De basisbrandweezorg blijft georganiseerd vanuit een fijnmazig web van lokale - meestal vrijwillige - brandweerposten. Bij complexe incidenten wordt de lokale post ondersteund door specialistische eenheden.

De uitvoering van het RBOP 3 is in 2023 nagenoeg afgerond en de specialistische eenheden zijn operationeel. Het betreft hulpverleningseenheden (Bergen, Panningen, Nederweert, Echt), brandbestrijdingseenheden (Venlo, Roermond), gevaarlijke stoffen eenheid (Venlo), duikteam (Weert) en de handcrew voor natuurbranden (Grathem).

De mens bij de brandweer

Op gebied van paraatheid, materieel en vakbekwaamheid heeft Brandweer Limburg-Noord het goed op orde. In 2023 is steeds duidelijker geworden dat de mens bij de brandweer meer aandacht behoeft. Weerbaarheid van de brandweermensen tegen traumatische ervaringen, aandacht voor duurzame inzetbaarheid en sociale veiligheid zijn belangrijke thema's geworden.

Versterking paraatheid en continuïteit posten

Vroeger werd je brandweervrijwilliger voor het leven. Maar de samenleving verandert en vrijwilligheid wordt anders ingevuld. Vrijwilligers blijven gemiddeld minder lang bij de brandweer, vrijwilligers werken gemiddeld verder weg van de kazerne en zijn minder beschikbaar dan de vorige generaties vrijwilliger.

Het op sterkte houden van de posten en het zorgen dat de post direct op een 112 melding kan reageren (paraatheid), vergde ook in 2023 grote inspanningen.

De jarenlange inspanningen op dit onderwerp leveren resultaten op. In 2023 hebben de vele wervingsactiviteiten vruchten afgeworpen. Het aantal vrijwilligers is stabiel gebleven, 45 vrijwilligers zijn gestopt en 47 nieuwe vrijwilligers zijn gestart. Op 31 december 2023 waren er 752 vrijwilligers in dienst.

We beseffen dat alleen het werven van nieuwe vrijwilligers onvoldoende is om de uitdagingen te pareren. We geven veel aandacht aan het binden en boeien van vrijwilligers. Op basis hiervan hopen wij op een groeiende toetreding van nieuwe generaties, diversiteit aan werknemers en nieuwe typen vrijwilligers.

Tegen alle trends in, is de paraatheid van Brandweer Limburg-Noord in 2023 zelfs iets verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. De centrumposten Venray, Venlo, Roermond, Weert waren 100% paraat en de robuuste posten tussen de 95% en 100%. De basisposten waren ook goed paraat. Belangrijk om te vermelden is dat bij het buiten dienst zijn van een post, het in 2023 telkens gelukt is om binnen 15 minuten brandweerhulp ter plaatse te krijgen vanuit een andere post.

Deeltijdregeling brandweervrijwilligers

Elementen in de rechtspositie van de brandweervrijwilligers zijn in strijd met Europese regels. Het dossier rondom vrijwilligheid en Europese regelgeving is in 2023 nog lang niet afgerond. De structurele kosten voor Brandweer Limburg-Noord zijn inzichtelijk. De vraag is of en in hoeverre het Rijk in de kosten voor de veiligheidsregio's tegemoet wil komen.

2e loopbaanbeleid brandweer

In 2006 is het 2e loopbaanbeleid bij de brandweer in Nederland geïntroduceerd. Dit gaat over medewerkers in de 24-uursdienst. Onder voorwaarde van medische geschiktheid mogen deze medewerkers maximaal 20 jaar werken in deze bezwarende functie. Dit leidt tot veel onrust bij de brandweermensen die hiermee geconfronteerd worden en er is twijfel over het huidig beleid. Op verzoek van werkgever en vakcentrales doet de Universiteit Maastricht onder ruim 25.000 brandweermedewerkers onderzoek naar de belemmerende en bevorderende factoren voor duurzame inzetbaarheid en arbeidsparticipatie van mannen en vrouwen in repressieve brandweerfuncties. Het onderzoek duurt tot en met 2026.

De vakbonden in het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's (LOAV) hebben een akkoord bereikt om de uitvoering van het loopbaanplan voor de brandweerlieden uit te stellen tot dat de uitkomsten van het onderzoek gereed zijn. Van deze mogelijkheid maken bijna alle 24-uursdienst medewerkers gebruik. Dit betekent dat de kosten van het 2^e loopbaanbeleid grotendeels naar achteren worden geschoven. Om deze kosten te dekken, is een gedeelte van de reserve inhalen werk gereserveerd voor 2^e loopbaanbeleid.

Een toekomstbestendige 24 uursdienst

Diverse ontwikkelingen zoals een verhoogde arbeidsmobiliteit, het 2^e loopbaanbeleid en de verruiming in het zwangerschaps- en ouderschapsverlof maken dat de personele bezetting te krap is geworden om de paraatheid op peil te houden. In 2023 zijn dan ook drie FTE extra aangesteld bij de 24-uursdienst. De kosten zijn gedekt uit ombuigingen in de begroting.

Natuurbrandbeheersing

Samen met defensie zijn in 2023 vier nieuwe putten geboord voor bluswater, drie op de Weerter- en Budelerbergen en één op Heumensoord. Het Team Handcrew Zuid-Nederland is vanaf april 2023 operationeel. De chauffeurs van de brandweer zijn volop getraind om bewuster en beter door natuurgebieden te kunnen rijden. Er is een publieksvoorlichtingsfilm (VR) en er is een bijeenkomst gehouden waarbij natuurbeheerders en brandweer kennis met elkaar hebben gedeeld. In november is een meerdaagse grote natuurbrandoefening gehouden, met onder andere een multidisciplinaire bijscholing waaraan diverse ketenpartners en bijdrage leverden en meerdere oefeningen in het veld, op operationeel team niveau en op niveau van beleidsteam.

Dekkingsplan brandweer en risicoprofiel

Elke veiligheidsregio stelt een dekkingsplan op conform de landelijke uniforme systematiek. Het dekkingsplan van VRLN is in december 2023 vastgesteld. Bij het opstellen van het dekkingsplan is gebruik gemaakt van de nieuwe landelijke systematiek van dekkingsplannen. Met het dekkingsplan zijn de opkomsttijden van de brandweer in Limburg-Noord inzichtelijk gemaakt.

Kengetallen

In 2023 zijn 2.258 prio 1 uitrukken geweest. Bij sommige incidenten rukken meerdere voertuigen en/of posten uit. Dat kan zijn in verband met de omvang van het incident, maar ook uit voorzorg om de paraatheid te garanderen. Daarnaast is de brandweer 1.810 maal prio 2 uitgerukt.

Indicatoren	Realisatie
Regionaal: in de praktijk wordt 50% van de maatgevende incidenten (brand in een gebouw) binnen de wettelijke opkomsttijd voor dat specifieke soort gebouw bereikt door de eerste eenheid.	47% met een gemiddelde opkomsttijd van 8:47 minuten
Bij prio-1 meldingen is het streven een uitruktijd van maximaal 5 minuten te halen bij vrijwillige posten en anderhalve minuut bij beroepsposten (moment van alarmering tot aan moment van de uitruk).	Vrijwillig: 5:09 minuut Beroeps: 1:37 minuut SI-2T: 1:42 minuut

2.2.2 Risicobeheersing

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De afgelopen jaren heeft risicobeheersing zich voorbereid op de invoering. De afgelopen maanden zijn we hier druk mee geweest.

De migratie van de applicatie Squit 2020 naar Rx.Mission is succesvol uitgevoerd, maar heeft ook een behoorlijk beslag gelegd op de personeelscapaciteit. Er is kritisch gekeken naar de risico's van de migratie, zowel voor het migratieproces als de werking van Rx.Mission na de migratie. Rx.Mission werkt nog verre van perfect, maar als VRLN kunnen we in de omgevingswet samenwerken met het bevoegde gezag en ketenpartners.

Met gemeenten zijn in accountgesprekken de regionale afspraken met betrekking tot intake-, omgevingstafels en het vergunningsproces afgestemd. Zowel voor omgevingsveiligheid als bouw- en gebruiksveiligheid is er een adviseur en medewerker als eerste aanspreekpunt voor elke gemeente.

Vorig jaar heeft de veiligheidsregio samen met de Regionale Uitvoerings Dienst (RUD) een subsidie verworven ten behoeve van het project omgevingsveiligheid in beeld. In dit project zit het uitwerken van aandachts- en attentie gebieden in combinatie met scenario's die de gemeenten keuzes geven voor de uitwerking in hun omgevingsplannen. Daarnaast wordt in dit project alle mogelijke risico-data verzameld die het adviseren op omgevingsveiligheid ondersteunt.

Momenteel is een eerste set van risico-data verzameld en zijn deze in beeld gebracht in een digitale kaart-viewer.

Natuurbrandbeheersing

De veiligheidsregio is samen met gemeenten en natuurbeheerders actief om de risico's per natuurgebied in beeld te brengen en mogelijke maatregelen op te stellen.

Op provinciaal niveau hebben we als veiligheidsregio samen met partners onder leiding van de lead-partner Grenspark Maas-Swalm-Nette bijgedragen aan het opstellen van een INTERREG-aanvraag natuurbrandbeheersing. Helaas is de aanvraag op het laatste moment teruggetrokken door de lead-partner. Provincie Limburg heeft inmiddels een (overbruggings)subsidie toegekend aan de veiligheidsregio waarmee de werkzaamheden de komende maanden kunnen worden voortgezet.

Daarnaast lopen verschillende projecten en programma's:

- Uutfasering sleutelkluizen;
- Veilige Energietransitie;
- Branche gerichte samenwerking woningcoöperaties;
- Branche gerichte samenwerking brandveilige scholen;
- Branche gerichte samenwerking brandveiligheid in de zorg en
- Deelname Keurmerk Veilig ondernemen trajecten in diverse gemeenten.

Kengetallen

Het programmaonderdeel risicobeheersing bestaat de taakvelden: ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, bouwveiligheid, gebruiksveiligheid en onderzoek en beleid.

In 2023 is het aantal geleverde producten verder gestegen met 8,4% ten opzichte van 2022.

Indicator	Realisatie
<i>Ruimtelijke veiligheid</i>	
250-300 adviesaanvragen externe veiligheid	300 adviezen ruimtelijke en externe veiligheid
<i>Industriële veiligheid</i>	
10-20 aanvragen milieuvergunning	41 adviezen industriële veiligheid 9 behandelde incidentmeldingen
12 BRZO-inspecties (Besluit Risico's Zware ongevallen)	10 geplande BRZO-inspecties 8 adhoc BRZO-inspecties
<i>Bouwveiligheid</i>	
900 adviesrapporten	1.152 adviezen bouwveiligheid
20 controles	30 controles bouwveiligheid
<i>Gebruiksveiligheid</i>	
1.500 gebruikscontroles	951 controles gebruiksveiligheid
300 adviezen brandveilig gebruik	348 adviezen gebruiksveiligheid
500 adviezen evenementenveiligheid	381 adviezen evenementenveiligheid

Onderzoek en beleid

Goed en snel: wij adviseren in een vroegtijdig stadium vanuit vakinhoudelijke professionaliteit, onafhankelijkheid en risicogericht.

Afgelopen jaar is er veel tijd gestoken in het opbouwen van het netwerk op het gebied van ruimtelijke omgeving, zodat de veiligheidsregio nog meer vroegtijdig betrokken wordt bij intake- en omgevingstafels waar wij vakinhoudelijk onze bijdrage kunnen leveren. Het is belangrijk om vroeg aan tafel te zitten zodat wij vanaf het begin aan mee kunnen praten en zowel gemeenten als burgers weten waar ze aan toe zijn om veiligheid een goed en afgewogen onderdeel te laten zijn van hun initiatief.

Co-creatie: wij werken samen met partners aan veiligheidsvraagstukken, leveren een onderbouwde bijdrage aan integraal advies en maken waar mogelijk de verbinding op inhoud.

Er zijn afgelopen jaar stappen gezet om zowel intern nog meer 1 integraal advies te geven aan partners en bevoegden gezagen. En er wordt steeds meer samen opgetrokken met andere partners zoals RUD (rondom milieu gerelateerde zaken) en andere hulpverleningsdiensten (politie en ambulance).

2.2.3 Preparatie

Voor het onderdeel Preparatie is het van belang dat zij flexibel mee kunnen bewegen met de actualiteit en behoefte van incidentbestrijding.

Vakbekwaamheid

Ook in 2023 is het jaarlijkse opleidingsprogramma weer vormgegeven vanuit het eigen gecertificeerd regionaal opleidingsinstituut. De behoefte binnen incidentbestrijding was in 2023 groter dan de personele capaciteit, hierdoor zijn er ook enkele opleidingen extern ingekocht.

Het oefenprogramma was in 2023 voor het eerst ingericht op basis van de behapbare basis. Alle specialistische teams zijn in 2023 geland, mede hierdoor kon dit vorm gegeven worden. De ingezette lijn van 2022 voor realistisch oefenen is positief ontvangen en heeft in 2023 zijn verdere beslag gekregen. Voor de toekomstige aanbesteding zal dit meegenomen worden, hierdoor kunnen we nog doelmatiger omgaan met de beschikbare middelen en de vertaling ervan.

Huisvesting

Door het Algemeen Bestuur is een belangrijk besluit genomen, namelijk dat de stijgende kosten voor nieuwe kazernes leidt tot een aanpassing van het beschikbare krediet. In 2023 zijn er stappen ondernomen voor de start van de aanbesteding voor de ontwerpfase voor de kazerne Leudal. Het genomen besluit is van groot belang voor de realisatie in 2024/2025. Voor de kazerne Venray zijn de gesprekken weer opgestart voor een actualisatie van de kosten. Voor deze locatie zijn de verschillende varianten al uitgewerkt met bijbehorende kostenraming.

Materieel

Ook in 2023 zijn we geconfronteerd met tekorten van beschikbare kredieten ter vervanging van materieel. Een actualisatie van de staat van activa gekoppeld aan het besluit om deze structureel op te hogen was van groot belang. Hierdoor kunnen we repressief op niveau blijven werken. Zowel voor de veiligheid van onze mensen als de actuele maatschappelijke ontwikkelingen die steeds in beweging zijn. Er wordt al jaren een afweging gemaakt of vervanging noodzakelijk is, of dat deze verantwoord doorgeschoven kan worden. Deze werkwijze draagt bij om doelbewust te sturen om binnen de beschikbare kaders te werken.

Eind 2023 is het operationeel uniform geleverd. Dit heeft landelijk enige vertraging opgelopen waardoor dit vier maanden later heeft plaats gevonden. Vanaf februari 2024 zijn alle brandweercollega's in het nieuw gestoken. Een majeure operatie aangezien we in onze regio ook werken met ongeveer 800 vrijwilligers.

Ook is in 2023 de eerste nieuwe tankautospuiter van de aanbesteding geleverd, hierbij is ook gelijk het hydraulisch redgereedschap vervangen voor elektrisch aangedreven redgereedschap. Hierdoor hebben we een flinke stap gezet in flexibiliteit voor de inzetbaarheid tijdens technische hulpverleningen. In de loop van 2024 volgen er meer nieuwe tankautosputters.

Er is in 2023 ook een nieuwe Mobiele Commando Unit (MCU) aangekocht en geleverd. Deze is ter vervanging van de huidige commando haakarmbakken en is helemaal ingericht voor de huidige tijd. De MCU heeft alle faciliteiten om tijdens een grote inzet multidisciplinair ter plaatse een incident te managen.

Operationele voorbereiding

In 2023 is het Mobiel Operationeel Informatiesysteem (MOI) geïmplementeerd in alle 119 voertuigen. Door deze implementatie zijn onze eenheden nog beter in staat om met de actuele informatie op te

treden tijdens een inzet. Vanuit de melding op de meldkamer tot actuele planvorming en het verloop van een incident is alles aan elkaar gekoppeld in de MOI.

Ook is in 2023 een aanzet gemaakt voor het project om alle inzetvoorstellen daar waar het kan te uniformeren. De meldkamer Limburg opereert primair in twee veiligheidsregio's, het is daarom wenselijk om werkwijzen te uniformeren met respect voor lokale belangen.

Indicatoren	Realisatie
· Gecertificeerd opleidingsbureau.	Gerealiseerd
· Alle ruim 850 operationeel inzetbare medewerkers voldoen aan de landelijke branche-standaard voor vakbekwaamheid.	Gerealiseerd
· Actuele planvorming, procedures, inzetvoorstellen en dekkingsplan.	Gerealiseerd
· De kazernes voldoen aan niveau 3 van de NEN2767-norm.	Gedeeltelijk gerealiseerd
· Al het materieel voldoet aan de daarvoor geldende kwaliteitsstandaard en/of keurmerk en wordt periodiek gekeurd.	Gerealiseerd

2.2.4 Wat heeft het gekost?

De gemeentelijke bijdrage voor het programma Brandweezorg bedraagt € 29,7 miljoen (exclusief overhead), omgerekend is dat een bedrag van € 56,71 per inwoner.

Totaal Programma Brandweezorg

	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	35.854	34.113	€ 65,07
Totaal baten	35.854	35.614	€ 67,93
Saldo van baten en lasten excl. Corona	0	1.501	€ 2,86
Toevoegingen aan reserves	0	137	€ 0,26
Onttrekkingen aan reserves	0	0	€ 0,00
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	0	1.364	€ 2,60
Lasten Corona		1	
Baten Corona			
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	0	1.363	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

Het resultaat is toegelicht in paragraaf 6.3.2. Programma Brandweezorg.

2.3 Programma Crisisbeheersing

Naar aanleiding van de versterkingsactiviteiten crisisbeheersing, onder andere vanuit de contourennota, is het programma crisisbeheersing onderverdeeld in een viertal processen, te weten:

- Informatievoorziening;
- Risicoanalyse en -advisering;
- Organiseren en uitvoeren en
- Kaderstelling en verbinding.

Naast deze vier processen maken ook de GHOR en de gemeentelijke processen (bevolkingszorg) onderdeel uit van het programma Crisisbeheersing. Ook de meldkamer wordt hiertoe gerekend.

Met de ontvangen BDuR-middelen is de versterking crisisbeheersing in gang gezet. Er heeft een uitbreiding van de formatie plaatsgevonden met 6 fte, de materiële budgetten zijn uitgebreid en er is sprake van een versterking op de bedrijfsvoeringstaken.

2.3.1 Informatievoorziening

We zorgen voor een geraffineerde systematiek om 24/7 op de juiste manier veiligheidsinformatie binnen te halen, te verrijken en beschikbaar te stellen, zodat de juiste (crisis)functionaris op het juiste moment over de juiste informatie kan beschikken.

VIK (Veiligheidsinformatie Knooppunt) en 24/7 informatiepositie

Een goede 24/7 informatiepositie en een knooppunt waar relevante veiligheidsinformatie samenkomt, hangt nauw samen met netwerken: binnen de eigen organisatie en met regionale, bovenregionale en landelijke (veiligheids)partners. In 2023 hebben we provinciaal actief samengewerkt met de collega's van VRZL en onder andere een videoknooppunt gerealiseerd. Hiermee kunnen tijdens een incident verschillende externe beeldbronnen bekeken worden in de verschillende crisisteams. Daarnaast is de ontwikkeling van het Veiligheidsbeeld verder vormgegeven en zijn we, onder de vlag van het VIK-Limburg, gestart met verschillende scrum-teams die in 2024 een (vernieuwd) operationeel-, tactisch- en strategisch veiligheidsbeeld op gaan opleveren. Tenslotte heeft nauwere samenwerking met de politie Limburg geresulteerd in het uitwisselen van relevante informatie op het gebied van openbare orde en veiligheid die we hebben opgenomen in het veiligheidsbeeld.

Informatiegestuurde Veiligheid en Innovatie (IGV)

Ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening en informatieproducten volgen elkaar snel op en nieuwe technologieën worden ontwikkeld die mogelijk ook binnen het vakgebied van de crisisbeheersing van meerwaarde kunnen zijn. We spelen hier onder andere op in met pilots binnen het Zuid6 Fieldlab IGV (samenwerkingsverband van de zes zuidelijke veiligheidsregio's). Door samen te werken en te innoveren, hebben we meer slagkracht en kunnen we gebruik maken van elkaars expertise en capaciteit. Dit heeft in 2023 onder andere geresulteerd in het testen van de h-atlas, het ontwikkelen van een dreigingskalender, weather impact applicaties en een actieve rol binnen de landelijke coalitie IGV (KCR2).

Informatiemanagement (IM) piketorganisatie

De veiligheidsregio is (ook) een 24/7 crisisorganisatie en hier maakt de sectie Informatiemanagement (IM) deel van uit. In 2023 is geïnvesteerd in het uitbreiden van de sectie en zijn nieuwe informatiemanagers en informatiecoördinatoren geworven en opgeleid. Gelet op de vereiste paraatheid en gewenste robuustheid zal in 2024 verdere uitbreiding nodig zijn. Verder is ook de samenwerking met de calamiteitencoördinatoren (CaCo's) op de meldkamer geïntensiveerd, aangezien zij een essentiële schakel zijn in het IM-proces. Bij een grootschalig incident zijn dit immers de functionarissen die de eerste informatie verzamelen en duiden.

Data- en onderzoek

VRLN heeft de ambitie meer en meer datagedreven en informatiegestuurd te gaan werken en dat sluit aan bij de ontwikkeling die binnen crisisbeheersing al in gang is gezet. In 2023 is samengewerkt bij het opstellen van de organisatiebrede IV-strategie en zijn we betrokken bij de ontwikkelingen rond een nieuw aan te schaffen dataplatform. Daarnaast is gestart met het opstellen van datamodellen, een data-catalogus en zijn de eerste stappen gezet om structureel invulling te geven aan de BI-functie binnen crisisbeheersing.

GEO

In 2023 is extra capaciteit aangetrokken in de vorm van een GEO-specialist en hebben we de GEO-omgeving naar de cloud gebracht. Daarnaast hebben we stappen kunnen zetten op het gebied van beheer en de functionaliteit van onze GEO-viewers. Tenslotte hebben we hoogwater-incidenten als basis gebruikt om te experimenteren met ArcGIS en Argaleo. Dit heeft geresulteerd in verschillende nieuwe kaartlagen waardoor we nu bij hoogwater het mogelijke overstromingsgebied geografisch kunnen visualiseren.

Zorg voor verbinding

Met 'Zorg voor Verbinding' wordt toegewerkt naar een uniforme wijze van informatievoorziening en bijhorende tool (LCMS Geneeskundige Zorg) om ten tijde van een crisis netcentrisch te kunnen werken binnen de zorgketen. Dit project voeren we uit in samenwerking met GHOR Zuid-Limburg en moet in 2024 zijn afgerond.

2.3.2 Risicoanalyse & advies

We maken risico's inzichtelijk en onderkennen potentiële dreigingen vroegtijdig, waarbij we ervoor zorgen dat er met de juiste expertise passende analyse, advisering en communicatie plaatsvindt.

(Dynamisch) Risicoprofiel

Het afgelopen jaar is het Provinciaal Risicoprofiel 2023-2027 opgesteld en bestuurlijk vastgesteld. Het risicoprofiel voorziet in een actuele inventarisatie en analyse van de aanwezige risico's in Limburg. Tegelijkertijd is onderkend dat éénmaal in de vier jaar een nieuw risicoprofiel opstellen niet meer past bij de snelheid van ontwikkelingen in de huidige tijd. Parallel aan het actualiseren van het provinciale risicoprofiel, is daarom gestart met het dynamiseren ervan. Aan de hand van pilots wordt onderzocht hoe we risico's frequenter kunnen inventariseren en analyseren op zowel operationeel, tactisch als strategisch niveau. Het dynamiseren van het risicoprofiel loopt door in 2024.

Voor nieuwe of toegenomen dreigingen die het afgelopen jaar zijn gesignaleerd, is aan de hand van een Brabantse methodiek geëxperimenteerd met het uitvoeren van dreigingsanalyses.

De inzichten die hiermee zijn opgedaan, worden meegenomen bij het ontwikkelen van een vergelijkbare methodiek passend bij de Limburgse organisatie en context. Deze nieuwe werkwijze zal daarbij ook een plek krijgen in het Regionaal Crisisplan.

Zorgrisicoprofiel

De GHOR is, samen met GHOR Zuid-Limburg, gestart met het opstellen van een zorgrisicoprofiel. Dit is een nieuw product, in lijn met het Provinciaal Risicoprofiel. Dat gebeurt met en door alle zorgpartners in het Limburgse GHOR-netwerk. Het project loopt door in 2024, met als eindproduct een overzicht van voor de Limburgse zorgsector relevante risico's en knelpunten en aanbevelen om deze het hoofd te bieden.

Risicoadviesing

Voor het borgen van een integrale advisering op risico's is de betrokkenheid vanuit crisisbeheersing het afgelopen jaar geïntensiveerd. Steeds vaker zijn we gesprekspartner in het veiligheidsnetwerk op relevante thema's, zoals bij de initiatie van ruimtelijke plannen. In samenwerking met risicobeheersing is geadviseerd op omgevingsvisies van gemeenten en op beleidsplannen van onze crisispartners. Met name op het thema klimaat zijn het afgelopen jaar extra stappen gezet. Zo hebben we geparticipeerd in het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg en hebben we deelgenomen aan de klimaatadaptatietafels.

Werkgroepen Hoogwater

Naar aanleiding van de diverse evaluaties voor hoogwater zijn er in 2022 een zestal werkgroepen ingesteld om opvolging te geven aan evaluatiepunten. Een tweetal werkgroepen vragen een grote inbreng van gemeenten en dus de Oranje Kolom, te weten: burgerparticipatie en evacuatie. In 2023 zijn vanuit deze werkgroepen handreikingen opgesteld voor burgerparticipatie en evacuatiestrategie. Gemeenten zijn in 2023 gestart met het opstellen van hun evacuatie strategieën op basis van onder andere de handreikingen waarin speciale aandacht is voor burgerparticipatie. Deze evacuatie strategieën kunnen niet alleen bij hoogwater worden gebruikt maar zijn multi inzetbaar.

Evenementenadviesing

In 2023 is vanuit een risicogerichte benadering wederom advies uitgebracht op alle middel- en hoog-risico evenementen in Limburg-Noord. Tegelijkertijd is gestart met het optimaliseren van het proces van evenementenadviesing. Zo is de samenwerking met de adviseurs van de brandweer geïntensiveerd en is overeenstemming bereikt over een efficiëntere werkwijze. Deze ontwikkelingen worden in 2024 gecontinueerd en opgenomen in een geactualiseerde 'Handreiking Evenementen Veiligheid en Gezondheid Limburg'.

Risicocommunicatie

Op het gebied van risicocommunicatie heeft 2023 in het teken gestaan van consolideren en het verder op orde brengen van de basis. Er is gezorgd voor personele uitbreiding zodat volgend jaar uitvoering kan worden gegeven aan de regionale en landelijke opgaven waar we voor staan. Eind 2023 is een social mediastrategie opgeleverd. Deze strategie geldt als belangrijke grondslag om het merk veiligheidsregio beter op de kaart te zetten en de communicatiedoelstellingen voor de komende jaren te realiseren.

2.3.3 Organisatie & uitvoering

Planning en planvorming

Een belangrijk document dat in 2023 is vastgesteld, is het regionaal crisisplan. Het beschrijft generiek de wijze waarop we tijdens acute crises samenwerken. In 2024 volgt een tweede deel waarin de minder acute crisistypen geadresseerd worden. Het Geneeskundig Crisisplan is vastgesteld. Dit is een actualisatie en doorontwikkeling van het voormalige GHOR-procesplan. Meer specifiek zijn de MIK uitval elektriciteit en het RBP hoog water welke in 2023 zijn vastgesteld.

Op steeds meer onderwerpen wordt ook landelijke planvorming gemaakt waarop de veiligheidsregio's een bijdrage leveren en de regionale planvorming op afstemmen. Ook is een coördinatiekaart infectieziektebestrijding gemaakt. De opleiden, trainen en oefenen (oto) kalenders voor 2024 voor de GHOR, Bevolkingszorg en de multidisciplinaire crisisteamen zijn gereed en afgestemd met de partners.

Opleiden trainen oefenen

De trainingsprogramma's voor leiders, informatiemanagers, GHOR en Bevolkingszorgfunctionarissen zijn conform planning uitgevoerd. Er zijn twee themaweken geweest rond water en natuurbrand gerelateerde crises waaraan alle relevante regionale en nationale partners deelnamen. Bestuurders

konden naast deelname aan de oefeningen in de themaweken een training kiezen uit de bestuurlijke menukaart. Nieuwe burgemeesters kregen het aanbod om een aanvullende inleiding op crisisbeheersing binnen VRLN te krijgen. Er waren diverse activiteiten rond het werven en inwerken van nieuwe medewerkers. Met het vaststellen van het Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB) wordt een verdere professionalisering van de crisisfunctionarissen bevolkingszorg ingezet.

Evalueren en leren

Voor 12 GRIP-incidenten werd de uitgebreide vragenlijst ingezet. Voor 10 verdere incidenten werd een beknopte vragenlijst ingezet. Bij één van de GRIP-incidenten was aanleiding voor verdiepend onderzoek. Het NIPV heeft een rapport “de brand aan de Voltastraat” opgeleverd met aanbevelingen over samenwerking en inzet van NL-alert. Daarnaast gaf één van de incidenten waarvoor niet is opgeschaald aanleiding tot verdieping. Berenschot heeft opdracht gekregen om de lekkage van de stuw bij Grave te evalueren. Rijkswaterstaat en Veiligheidsregio Brabant-Noord zijn opdrachtgever en Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en VRLN participeren. Leerpunten worden besproken tijdens trainingsmomenten en zo nodig direct geadresseerd. De data uit de vragenlijsten is de basis voor de rode dradenanalyse.

Verbeteren

Het belangrijkste verbeterprogramma dat loopt betreft de lessen uit het hoog water van 2021. Een serie verbeterpunten wordt samen met de waterpartners en Veiligheidsregio Zuid Limburg opgepakt en krijgt vorm in het in december vastgestelde rampbestrijdingsplan hoog water maas en zijrivieren. Voor 2024-2025 staan aanvullende oto-activiteiten gepland ten behoeve van verdere internalisering.

Continuïteit gemeentelijke crisisorganisatie

De continuïteit van de gemeentelijke crisisorganisatie, zowel kwantitatief als kwalitatief binnen de kaders van bovengenoemd UKB is en blijft prioriteit van de Oranje Kolom. Deze continuïteit staat door het toenemend aantal crisis, al langere tijd onder druk. Hiermee neemt de kwetsbaarheid van de crisisorganisatie en de belasting op een steeds kleinere groep functionarissen toe. Ondanks dat functionarissen veel operationele ervaring opdoen, zal aandacht moeten blijven voor het vakbekwaam blijven en worden door middel van trainingen en oefeningen en de eisen die met de vaststelling van het UKB hieraan worden gesteld.

2.3.4 Kaderstelling en verbinding

Kaderstelling: Onze inspanningen zijn in 2023 gericht op een robuuste basis en inrichting voor het domein crisisbeheersing, versterking in personele zin en adequate huisvesting voor de komende 5 jaar.

Visie, beleidsplan, landelijke agenda

In navolging van de visie crisisbeheersing 2030 is afgelopen jaar gewerkt aan een update van het risicoprofiel en het beleidsplan voor de komende periode. Daarbij is nadrukkelijk aansluiting gezocht bij de landelijke ontwikkelingen crisisbeheersing (evaluatie wet, BDuR, position paper) en de landelijke agenda crisisbeheersing. Middels de landelijke agenda wordt in de toekomst nadrukkelijker gestuurd op de landelijke doelstellingen en kaders voor crisisbeheersing, naast de regionale doelen en ambities.

Verbinding: Onze inspanningen zijn in 2023 gericht op consolidatie en het neerzetten van een goede basis voor in- en extern netwerkmanagement, zowel regionaal als nationaal en internationaal.

Extern netwerkmanagement

Het externe netwerkmanagement regionaal en nationaal stond in 2023 vooral in het teken van consolideren. Alle multi- en GHOR-ketenpartners zijn bezocht en de relatie is daarmee versterkt. Een

multi netwerkdag heeft plaatsgevonden, en met de zorgpartners zijn gesprekken gevoerd om ontwikkelingen in het veld te bespreken en te bezien hoe partners zijn voorbereid op crises en rampen. Het werken vanuit de processen binnen crisisbeheersing biedt voor netwerkmanagement de gelegenheid om verder te professionaliseren en het netwerk te verstevigen en uit te breiden. Dit zal voornamelijk in 2024 gaan plaatsvinden.

Zorgconvenant

In 2023 is door de GHOR een verbeterslag doorgevoerd in de afspraken met zorgpartners ten tijde van en in de voorbereiding op rampen en crises. Deze afspraken zijn vertaald in een vernieuwd model-convenant dat na afstemming met enkele zorgpartners is opgesteld. Begin 2024 zullen met de zorgpartners nieuwe convenanten worden afgesloten, die de bestaande gedateerde convenanten zullen vervangen. De GHOR in Zuid-Limburg zal hetzelfde model-convenant met zorgpartners gaan hanteren, zodat in heel Limburg iedereen dezelfde afspraken worden gemaakt. Ook elders in het land is interesse in dit model-convenant.

Netwerkmanagement internationaal

Het Netwerk Nederland Noordrijn-Westfalen Niet-politie gerelateerde crisisbeheersing (N4) heeft in mei de eerste Netwerkbijeenkomst georganiseerd. Via een interactieve uitwisseling hebben de 50 deelnemers input gegeven op thema's als grensliaisons, informatiemanagement, oefeningen en burgerhulpverlening. Eén van de initiatieven die concreet verder uitgewerkt worden is een subsidieaanvraag waarmee een opleidingsmodule voor grensliaisons kan worden ontwikkeld. N4 heeft op de trilaterale conferentie crisisbeheersing in maart en op de Grenslandconferentie in december workshops verzorgd over respectievelijk informatiemanagement en grensliaisons GROS Zuid5. Als gevolg van personele wisselingen en ziekte bij de overige 4 veiligheidsregio's die aan België grenzen, heeft GROS Zuid5 in 2023 een pas op de plaats gemaakt. Wel is met VRBZO overleg gevoerd over een eenduidige tekst voor het convenant met Hulpverleningszone Noord-Limburg.

Op aangeven van VRLN, EMRIC (VRZL) en de provincie Limburg, pakte het ministerie van J&V in november het landelijk overleg van veiligheidsregio's aan de grens weer op. In het eerste kwartaal 2024 is een vervolgoverleg gepland.

In 2023 zijn de contacten met de Hulpverleningszone Noord-Limburg weer opgepakt. Als resultante wordt ook een Belgische versie ontwikkeld van de operationele grensoverschrijdende netwerkkaart, die enkele jaren geleden ook voor de samenwerking met Noord Rijn Westfalen (NRW) is gemaakt.

ERMWIC

Op 1 juli 2023 ging het project Euregionale Rijn-Maas-Waal Incidentbestrijding en Crisisbeheersing (ERMWIC) van start. VRLN is leadpartner en stond aan de lat voor de financieringsaanvraag. Deze aanvraag is op 17 mei 2023 door de INTERREG VI-commissie goedgekeurd, zodat zij samen met de co-financiers Provincie Gelderland, Land NRW en de Provincie Limburg het project financieel ondersteunen.

Het officiële startschot voor ERMWIC vond op 6 oktober plaats tijdens een startconferentie. VRLN, de drie Gelderse veiligheidsregio's, Kreis Kleve, Kreis Viersen en de Bezirksregierung in Düsseldorf slaan de handen ineen voor effectieve voorbereiding en samenwerking in geval van grensoverschrijdende incidenten of crises. Doelen zijn als mijlpalen vastgelegd in de werkpakketten communicatie, opgeschaalde acute en publieke zorg, brandweezorg en multidisciplinaire samenwerking. Uiteindelijk doel is een blijvend steunpunt/coördinatie voor de samenwerking tussen Duitse en Nederlandse hulpdiensten. Alle werkgroepen zijn eind 2023 van start gegaan met de aanpak van hun mijlpalen.

2.3.5 GHOR

Een ontwikkeling die al in januari 2024 tot uiting komt is de vernieuwde bestuursrapportage van de GHOR. De bestuursrapportage heeft een nieuwe 'look-and-feel' gekregen, waardoor onder andere in één oogopslag duidelijk wordt hoe de zorgketen is voorbereid op rampen en crises.

2.3.6 Bevolkingszorg

Als onderdeel de Oranje Kolom heeft de projectorganisatie met betrekking tot de opvang ontheemden in 2023 samen met gemeenten de opvang van ontheemden gecoördineerd. Het einde van deze crisis voorlopig nog niet in zicht.

Vanuit het begin is gekozen voor een werkwijze conform een crisisstructuur. De opgave is onverminderd groot, maar meer voorzienbaar dan bij de start maar nog steeds een meervoudig complex vraagstuk. Echter past de crisisstructuur niet meer voor de benodigde aanpak van de opgave. De crisisstructuur is aan het einde van de eerste helft van 2023 afgeschaald en omgezet in een projectstructuur met bijbehorende projectorganisatie. Echter mocht het nodig zijn kan vanuit de crisisstructuur weer worden opgeschaald.

2.3.7 Meldkamer

In 2023 is het formatiehuis van de meldkamer op orde gebracht. Veel verloop zorgt ervoor dat de aandacht uitgaat naar het werven van nieuw personeel. Vanuit de BDUR gelden is een extra CaCo geworden. Nieuwe centralisten en CaCo's zijn aangenomen en worden op dit moment ingewerkt. De extra 2 CaCo's en centralist om het verloop beter op te vangen worden op dit moment geworven.

De implementatie van het nieuwe radiobediensysteem (EOCS) heeft door problemen met het systeem vertraging opgelopen. In het eerste kwartaal 2024 zal de meldkamer Limburg overgaan.

Om beter inzicht te krijgen in de verwerkingstijden van de meldkamer, wordt op dit moment het dashboard programma Cognos ingericht.

De nieuwe NL Alert is actief. Centralisten zijn allen opgeleid om deze nieuwe app te kunnen bedienen.

Het multi-evalueren meldkamer proces is geïntegreerd binnen de meldkamer. De eerste evaluatie heeft plaatsgevonden. De CaCo's houden, indien nodig, ook een After Action Review met centralisten.

Tenslotte zijn VRZL en VRLN gezamenlijk aan de slag om de procedures beter op elkaar af te stemmen en te harmoniseren. Het projectplan is beschreven en akkoord bevonden. De uitvoering moet nog gaan plaatsvinden.

Vanaf november 2023 loopt er een pilot opleiding brandweercentralist. In deze pilot zitten twee centralisten van de meldkamer Limburg. Zij krijgen de nieuwe opleiding en daar zit een certificering aan vast. In het eerste kwartaal 2024 zullen alle zittende centralisten een examen afleggen om officieel gecertificeerd te worden.

2.3.8 Prestatie-indicatoren

Indicatoren multi & GHOR	Realisatie
<i>Evenementenadvisering</i>	
Op alle adviesaanvragen (ongeveer 325 per jaar) in het kader van vergunningverlening voor een B- of C-evenement is tijdig advies uitgebracht, afhankelijk van de tijdige aanvraag door en informatieverstopping van de aanvrager.	Gerealiseerd. In 2023 is voor 263 B-evenementen en 15 C-evenementen advies uitgebracht.
<i>Operationele voorbereiding</i>	
Tenminste 90% van multidisciplinaire plannen, werkinstructies en operationele informatie zijn conform versiedatum minder dan 3 jaar oud.	Gerealiseerd
Met alle structurele partners en buurregio's zijn afspraken vastgelegd op netwerkkaarten.	Gerealiseerd
MOTO-aanbod (multi-opleiden-trainen-oefenen) dat voorziet in tenminste 2 oefenmomenten per functionaris per jaar. Deze oefenmomenten worden conform planning gerealiseerd.	Gerealiseerd
(M)OTO-deelname door GHOR-functionarissen en multi-functionarissen (i.c. leiders en informatiemanagers) voldoet aan de norm van minimaal 2 momenten per functionaris per jaar.	Gerealiseerd
De operationele gereedheid van GHOR-functionarissen is actueel en inzichtelijk.	Gerealiseerd
De GHOR stelt jaarlijks een bestuursrapportage op, die inzicht geeft in de voorbereiding van instellingen, zorgaanbieders, regionale ambulancevoorzieningen en diensten die een taak hebben in de geneeskundige hulpverlening én continuïteit van zorg moeten garanderen.	Vernieuwd in 2023, akkoord door bestuur. Eerste rapportage in januari 2024 opleveren.
<i>Incidentbestrijding</i>	
Individueel niveau: de kernfuncties crisisbeheersing zijn in 80% van de gevallen na alarmering binnen de normtijd begonnen met hun werkzaamheden.	Gerealiseerd
Teamniveau: de teams beginnen in 80% van de gevallen in een naar oordeel van de leider voldoende complete samenstelling binnen de normtijd met het eerste overleg.	Gerealiseerd
Preparatief kern ROT	7
GRIP 1	10
GRIP 2	2

Indicatoren bevolkingszorg	Realisatie
<i>Operationele voorbereiding</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Van de functionarissen binnen de Oranje Kolom die actief zijn binnen de multidisciplinaire teams neemt iedere functionaris minimaal 1x per jaar deel aan een multidisciplinaire bijscholing of oefening. Elke functionaris binnen de Oranje Kolom neemt minimaal 1x per jaar deel aan een monodisciplinaire opleiding of oefening. Alle nieuwe functionarissen die binnen de Oranje Kolom actief zijn, volgen een startbekwaamheidstraject voor de functie die zij gaan uitoefenen. 	Gerealiseerd Gerealiseerd Gerealiseerd

Incidentbestrijding

· In alle gevallen zijn de teams na alarmering binnen de gestelde opkomsttijden operationeel.

Gerealiseerd

2.3.9 Wat heeft het gekost?

De gemeentelijke bijdrage voor het programma Crisisbeheersing bedraagt € 4,8 miljoen (exclusief overhead), omgerekend is dat een bedrag van € 9,22 per inwoner.

Totaal Programma Crisisbeheersing

	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	7.061	6.441	€ 12,29
Totaal baten	6.767	7.551	€ 14,40
Saldo van baten en lasten excl. Corona	-294	1.111	€ 2,12
Toevoegingen aan reserves	0	0	€ 0,00
Onttrekkingen aan reserves	294	65	€ 0,12
Gerealiseerde resultaat	0	1.176	€ 2,24
Lasten Corona		0	
Baten Corona			
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	0	1.176	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

Het resultaat is toegelicht in paragraaf 6.3.3. Programma Crisisbeheersing

2.4 Bedrijfsvoering/Overhead

Het programma bedrijfsvoering is ondersteunend aan de beleidsinhoudelijke programma's en bestaat uit de activiteiten met betrekking tot personeel & organisatie, financiën, control, informatie & automatisering, facilitaire ondersteuning, inkoop, juridische zaken en communicatie.

Uitgangspunten die worden gehanteerd:

- Ondersteunend aan de deugdelijke besturing van de organisatie door bestuur, directie en management en het toezicht dat daarop plaatsvindt;
- Ondersteunend aan het primair proces, binnen wet- en regelgeving en de inhoudelijke kaders die door het bestuur zijn gesteld;
- Functioneren binnen financiële kaders die samenhangen met de bestuurlijk vastgestelde begroting;
- Functionerend binnen de door de organisatie gebruikte kwaliteitssystemen;
- Werken op basis van informatie delen en toegankelijkheid, waarbij digitalisering – met als randvoorwaarde een goede borging van aspecten van informatieveiligheid en privacy – actief wordt opgepakt;
- Duurzame inzetbaarheid van vitale en veerkrachtige medewerkers;
- Diversiteit en inclusie: iedereen is welkom om bij ons te komen werken en iedere collega doet ertoe;
- Duurzame bedrijfsvoering gericht op het tegengaan van verspilling van middelen, menselijk kapitaal en energie.

Het streven blijft rondom hoogwaardige specialistische vraagstukken de samenwerking te zoeken met gemeenten, andere gemeenschappelijke regelingen, de veiligheidsregio's en GGD'en.

Informatieveiligheid

Met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid toe, daar we merken dat de digitale kwetsbaarheden en dreigingen ook toenemen. VRLN heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in hard- en software om informatiesystemen veiliger te maken. VRLN is gestart met preventieve organisatorische maatregelen (NEN7510 normering en de BIO richtlijnen (Baseline Informatiebeveiliging Overheid)) en met de implementatie van signaleringssystemen waarmee verdachte handelingen op de ICT-systemen kunnen worden gedetecteerd en geanalyseerd (SIEM en SOC). Daarnaast is niet alleen in systemen geïnvesteerd maar ook in kennis en bewustwording op de werkvloer. VRLN werkt samen met andere veiligheidsregio's en GGD'en om de digitale kwetsbaarheid van onze organisatie te verminderen.

Personeel en organisatie

Naast de reguliere werkzaamheden en de focus op de interne organisatie, is gestart met het opstellen van de uitvoeringsparagraaf in relatie tot de HR-visie 2030. In afstemming met de MT's hebben gesprekken plaatsgevonden over de prioritering van de drie vastgestelde strategische denklijnen en de HR-thema's die daarmee samenhangen. Het jaar heeft dan ook in het teken gestaan van de twee hoofdthema's aantrekken en behouden van personeel. Vanuit het project arbeidsmarktcommunicatie zijn een aantal concrete stappen gezet als het gaat om het vergroten van de zichtbaarheid en vindbaarheid van VRLN als werkgever. Onder andere zijn de vacatureteksten herzien en er is geïnvesteerd om de vacatureberichten op LinkedIn een nieuwe look en feel te geven met als doel deze meer op te laten vallen. Het de bedoeling om in 2024 verder te onderzoeken wat VRLN aantrekkelijk maakt (of kan maken) voor onze doelgroep.

Strategische huisvesting

In 2022 is aan het Algemeen Bestuur een strategische huisvestingsnota voorgelegd met antwoorden op de vraag “kan het anders, kan het duurzamer, slimmer en efficiënter en daarmee ook goedkoper?” Niet alleen als directe besparing, maar ook om toekomstige financiële uitdagingen binnen de huisvesting het hoofd te kunnen bieden. Dit heeft geleid tot de uitwerking van het strategische huisvestingsplan. Belangrijke ankerpunten daarbinnen zijn:

- Investeren in rendabele duurzaamheidsmaatregelen;
- Verkoop bestaande locatie Nijmeegseweg en herhuisvesting van de daar gepositioneerde werkeenheden;
- Aanpassen en updaten kantoorlocatie aan hybride werken;
- Investeren in faciliteiten hybride werken;
- Nieuwbouw/aanpassen brandweerkazernes in Roermond, Leudal-centrum en Venray;
- Ombouw/aanpassen locaties GGD.

Het Algemeen Bestuur heeft op 15 december 2023 ingestemd met de financiële gevolgen vanuit de voortgangsnotitie strategische huisvesting. Hiermee kan de uitvoering van het plan verder worden opgepakt.

ICT

In 2023 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar het grip krijgen op dagelijkse operationele zaken. Dit heeft geleid tot betere samenwerking waardoor er ook meer grip was op veiligheidsissues en de continuïteit beter geborgd is. Daarnaast is nadrukkelijke aangehaakt op samenwerkingsvormen:

- Een landelijk verkeersplein (IFV) en een landelijk GGD-platform (GGDGHOR);
- Periodiek kennis sessies houden met ICT-NML om zo te leren van elkaars ervaringen.

Vooruitlopend op aansluiting op landelijke platforms (verwacht in 2026) is in 2023 gestart met het treffen van maatregelen om te kunnen voldoen aan de aangescherpte eisen ten aanzien van BIO en NEN. In 2023 heeft VRLN netwerkmonitoring en end-point monitoring geïmplementeerd om de informatieveiligheid te vergroten.

Rentelasten

De rente op de kapitaalmarkt laat een stijging zien. Uiteindelijk zal daardoor de latente ruimte in de begroting gaan verdampen. De rentelasten laten in 2023 een stijging ten opzichte van 2022 zien van circa € 225.000. De gestegen rentelasten in 2023 vallen nog ruim binnen de ontwikkelingen waar in de begroting 2023 rekening mee is gehouden.

Verlofstuwmeer

De coronabestrijding en de coronamaatregelen hebben bij VRLN geleid tot een forse toename van de meer-uren en het verlofsaldo. Het weer wegwerken van deze uren zal een aantal jaren in beslag nemen. Medewerkers waarbij het einde van het arbeidzame leven nabij is, slagen daar niet meer in. Het op grote schaal inzetten van verlof voor de pensioendatum/FLO-datum (Functioneel Leeftijdsontslag) heeft gevolgen voor de continuïteit van de organisatie. Er ontstaan dubbele kosten als de medewerker vertrekt met opname van verlof, maar nog wel op de loonlijst staat, terwijl in roosterfuncties vervanging van de medewerker moet plaatsvinden. Om dit te voorkomen is er een voorziening jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume (verlofstuwmeer) gevormd. Deze voorziening is in 2023 geactualiseerd op basis van de verlofsaldi en de gestegen salarissen.

2.4.1 Wat heeft het gekost?

De gemeentelijke bijdrage voor de Overhead ten bedrage van € 14,2 miljoen, omgerekend een bedrag van € 27,12 per inwoner, wordt verdeeld over de drie inhoudelijke programma's.

Totaal Overhead

	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	15.914	17.306	€ 33,01
Totaal baten	15.947	16.189	€ 30,88
Saldo van baten en lasten excl. Corona	33	-1.117	-€ 2,13
Toevoegingen aan reserves	74	74	€ 0,14
Onttrekkingen aan reserves	41	215	€ 0,41
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	0	-976	-€ 1,86
Lasten Corona		72	
Baten Corona			
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	0	-1.048	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

Het resultaat is nader toegelicht in paragraaf 6.3.4. Bedrijfsvoering/Overhead.

2.5 Risk Factory

Vanaf mei 2019 bezoeken doelgroepen Risk Factory Limburg-Noord, waar beleven van gezondheid en veiligheid centraal staat. Met realistische en interactieve scenario's ervaren doelgroepen (on)gezondheid en (on)veiligheid én leren ze hoe te handelen. Levenschte ervaringen veranderen de kijk op risico's. En dat geeft zelfvertrouwen om – als het er echt op aankomt – de juiste beslissingen te nemen.

In 2023 heeft een bestuurlijke evaluatie van de Risk Factory plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van twee businesscases voor de beleidsperiode 2024–2027. Businesscase 1 gaat over continuering van de huidige Risk Factory (basisschoolleerlingen groep 8 en senioren) en businesscase 2 gaat over een uitbreiding voor de doelgroep Voortgezet Onderwijs. Het Algemeen Bestuur heeft op 15 december 2023 ingestemd met beide businesscases. Bij de businesscase Voortgezet Onderwijs onder de voorwaarde dat er pas gestart wordt bij een sluitende begroting middels externe financiering.

2.6 Algemene dekkingsmiddelen

VRLN kent als algemeen dekkingsmiddel het saldo van de financieringsfunctie, zijnde € 64.222. In verband met de aanpassing van het renteomslag percentage is dit bedrag lager dan begroot. De aanpassing van het renteomslag percentage is financieel technisch en heeft geen invloed op het resultaat en op de balans.

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het Algemeen Bestuur heeft in 2019 besloten een algemene reserve van maximaal € 1,250 miljoen aan te houden. Aan het einde van 2023 is de algemene reserve € 533K. Naast de algemene reserve zijn er bestemmingsreserves vrij te bestemmen. In 2024 wordt via een update van de nota reserves en voorziening een voorstel tot herschikking van de reserves aan het bestuur voorgelegd.

De reserve transformatie meldkamer (€ 962K), de reserve Natuurbrandbestrijding (€ 230K), de reserve Informatieveiligheid (€ 279K) en de reserve waarborgen paraatheid Brandweer en dienstverlening GGD (€ 300K) zijn in deze jaarrekening onder het weerstandsvermogen geschaard. Uitgaande van een algemene reserve van € 533K en vrij beschikbare reserves van € 1.771K is het weerstandsvermogen € 2.304K.

De provincie heeft als toezichthouder geconstateerd dat formeel een bestemmingsreserve niet als weerstandsvermogen kan worden meegeteld. In 2024 stelt VRLN een nieuwe nota reserves en voorziening op en zal het weerstandsvermogen op orde worden gebracht.

3.1.1. Risico's

In het kader van risicomanagement vragen wij aandacht voor een aantal concrete risico's.

Datalek Covid-19

Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade (Stichting ICAM) heeft, naar aanleiding van de datadiefstal die in januari 2021 heeft plaatsgevonden uit het systeem CoronIT, op 28 maart 2023 in totaal 34 partijen gedagvaard, waaronder het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), GGD GHOR Nederland en alle GGD'en.

Stichting ICAM vordert een bedrag van in totaal € 3,25 miljard. Het gaat in dit geval om een WAMCA-zaak. VRLN wordt, net als de overige veiligheidsregio's, GGD'en en gemeenten in deze procedure vertegenwoordigd door mr. Bart Roozendaal van AKD advocaten. Op 5 juli 2023 is de procedure formeel van start gegaan bij de Rechtbank Amsterdam. Op 11 oktober 2023 hebben de drie advocatenkantoren – AKD voor de GGD'en (mede namens VRLN), Van Doorne voor GGD GHOR en Pels Rijcken voor VWS – elk een conclusie van antwoord ingediend. Daarin concluderen zij dat ICAM niet-ontvankelijk moet worden verklaard. In een tussenvonnis van 20 december 2023 heeft de rechtbank besloten dat de eerstvolgende zitting op 22 april 2024 zal plaatsvinden, waarin als eerste de ontvankelijkheid van ICAM mondeling behandeld zal worden. Indien ICAM ontvankelijk blijkt te zijn, dan volgt de inhoudelijke behandeling van de zaak. Centraal Beheer heeft in een eerder stadium reeds toegezegd de proceskosten te vergoeden. Bij brief d.d. 25 september 2023 heeft het ministerie van VWS bevestigd dat VWS via de meerkostenregeling ook ICAM-gerelateerde kosten van de GGD'en zal vergoeden. VWS zal een eventueel (door de GGD'en) te betalen schadebedrag vergoeden tenzij de schade is veroorzaakt door opzettelijk onbehoorlijke taakuitoefening of grove schuld.

Informatieveiligheid

Met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid toe, de cybercrime, de digitale kwetsbaarheden en dreigingen ook nemen toe. De VRLN heeft geïnvesteerd in hard- en software om informatiesystemen veiliger te maken. De komende jaren worden er aanvullend diverse maatregelen genomen, zoals het implementeren van de BIO (het basisnormenkader voor de overheid op informatiebeveiliging). Maar ondanks alle maatregelen die regionaal en nationaal worden, blijkt het risico op incidenten bestaan. De gevolgschade van een cyberincident is niet te kwantificeren.

Deeltijdregeling brandweervrijwilligers

In Nederland bestaat een hybride stelsel van beroeps- en vrijwillige brandweermensen. De Europese Deeltijdrichtlijn dreigt de vrijwilligheid onder druk te zetten. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft aangegeven dat vrijwilligheid echt vrijwillig moet zijn en dat sluit niet aan bij kazernering van vrijwilligers. Daarnaast moet een onderscheid worden gemaakt in het takenpakket tussen vrijwilligers en beroepsbrandweermensen. VRLN kiest er voor hoog specialistisch taken te beleggen bij beroepsbrandweermensen. Door materiële voorzieningen te verminderen is financiële ruimte gevonden om de beroepscapaciteit uit te breiden.

Er zijn met het Rijk nog geen afspraken gemaakt over de vergoeding van meerkosten die voortvloeien uit de stelselwijziging. Een extern bureau heeft uitgerekend dat deze wijziging in onze regio € 1,2 miljoen kosten met zich meebrengt. De bestuurlijke lijn is dat wijzigingen als gevolg Europese wetgeving door het Rijk moeten worden vergoed.

Krappe arbeidsmarkt

De krappere arbeidsmarkt maakt het moeilijk nieuwe medewerkers te vinden. Het risico bestaat dat de bezetting niet op orde is en om die reden de afgesproken prestaties niet kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast nemen kosten om leemtes in de formatie te ondervangen met tijdelijke inhuur van medewerkers toe en is de inspanning die geleverd wordt om verloop van medewerkers op te vangen groot. Uit een inventarisatie blijkt dat met name de arbeidsmarkt voor artsen en verpleegkundigen krap is. Naast het voor genoemde project arbeidsmarktcommunicatie wat hierop inzet, is in 2023 ook een eerste start gemaakt met strategische personeelsplanning. In 2024 zal hier een vervolg aan gegeven worden. De strategische personeelsplanning kan gezien worden als een vliegwiel. Het biedt inzicht in welke ontwikkelingen er op VRLN afkomen, hoe het toekomstig gewenst personeelsbestand eruitziet en welke HR-thema's opgepakt moeten worden om het gewenste personeelsbestand te realiseren.

Pensioen medewerkers Zorggroep

Op 1 januari 2012 is de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarige overgedragen van de Zorggroep naar VRLN. Met de overgang van de medewerkers van de Zorggroep naar VRLN is het deelnemerschap van de collega's overgekomen van de Zorggroep bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PfZW) beëindigd. Op basis van artikel 18 lid 4 van het sociaal plan garandeert VRLN dat het voorwaardelijk pensioen na overdracht van pensioenrechten naar het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) bij dat pensioenfonds ten minste gelijk is aan dat bij het PfZW. Voor de reguliere pensioenrechten moet collectieve waardeoverdracht plaatsvinden. VRLN heeft het ABP in 2012 verzocht mee te werken aan die overdracht maar dat was toen niet mogelijk. Vanaf 2023 is waardeoverdracht weer mogelijk. Uit artikel 4 van het sociaal plan blijkt dat geen netto pensioengarantie voor medewerkers is afgesproken en dat betekent dat de VRLN in beginsel niet bij gaat betalen voor de inkoop van het pensioen. Hierdoor kan het voorkomen dat individuele medewerkers in de toekomst geconfronteerd worden met een nadeel. Dit nadeel zal dan worden gecompenseerd.

Strategische huisvesting

De verkoop van de bestaande locatie, de aanpassingen naar flexibel werken, verduurzamen en nieuwe bouw van kazernes hebben te maken met forse, onvoorziene prijsstijgingen. De ontwikkelingen op de bouwmarkt leiden tot hoge bouwkosten. Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met aanvullende financiering, waarbinnen de investeringen vooralsnog passen. Het risico bestaat dat de (ver)bouwkosten harder stijgen dan waar in 2023 rekening mee is gehouden.

3.1.2. Financiële kengetallen

Volgens de richtlijnen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) worden hier de verplichte kengetallen weergegeven. De wetgever wil met deze kengetallen inzicht hebben in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid (de mate waarin bij een tegenvaller financieel

kan worden bijgestuurd). De kengetallen geven aan over hoeveel financiële ruimte VRLN beschikt om structurele en incidentele lasten te dekken of op te vangen.

Financiële kengetallen (exclusief Corona)

(in percentages)

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Netto schuldquote	48,8%	65,0%	38,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	48,8%	65,0%	38,5%
Solvabiliteitsratio	10,5%	10,8%	14,4%
Structurele exploitatieruimte	-1,8%	0,6%	2,1%

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote, ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft. Daarnaast geeft het kengetal inzicht in de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld. Voor veiligheidsregio's wordt 80% als norm aangehouden. VRLN blijft onder de norm.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe financieel gezonder de gemeenschappelijke regeling. VRLN is in staat aan haar kortlopende en langlopende schulden te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn voornamelijk de gemeentelijke bijdragen en de rijksbijdrage. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor VRLN ligt ultimo 2023 op 2,1%. Dit betekent dat er geen structurele lasten gedekt worden met incidenteel geld.

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1. Personeel

Onderstaande tabel geeft de omvang van het personeel en het aantal brandweervrijwilligers weer.

Omvang personeel

	31-12-2022		31-12-2023	
	Aantal	%	Aantal	%
Werknemers	636		651	
Fte	531		560	
Fulltime	299	47,0	318	48,8
Parttime	337	53,0	333	51,2
Brandweervrijwilligers	822		752	

3.2.2. Rechtmatigheidsverantwoording

3.2.2.1. Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord

Het Dagelijks Bestuur geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en interne verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 871.510. De rapporteringgrens is bepaald op 10% en vastgesteld op € 87.151. En hiermee zijn de toe te lichten aspecten eveneens vastgesteld voor de rechtmatigheidsverantwoording en voor de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.

Conclusie:

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

3.2.2.2. Toelichting op de afwijkingen

Begrotingscriterium

In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. Volgens het BBV dienen de afwijkingen in de jaarrekening herkenbaar te worden opgenomen en van een toelichting te worden voorzien. Als blijkt dat de gerealiseerde uitgaven op programmaniveau hoger zijn dan geautoriseerd, is sprake van begrotingsonrechtmatigheid. Er zijn verschillende typen begrotingsoverschrijdingen. Overschrijdingen die binnen de beleidskaders van VRLN passen, worden in het accountantsoordeel niet meegewogen. Overschrijdingen die gedurende het jaar bekend werden, zijn in 2023 aan het Algemeen Bestuur voorgelegd, bijvoorbeeld via de bestuursrapportages. Nog niet geautoriseerde over- en onderschrijdingen worden in de jaarverantwoording toegelicht en worden door

de vaststelling van de jaarrekening door het Algemeen Bestuur alsnog geautoriseerd. Hierdoor is er geen spraken van een begrotingsonrechtmatigheid. De verschillen tussen de geautoriseerde lasten en de gerealiseerde lasten worden hieronder per programma weergegeven.

(bedragen in duizenden euro's)

	Programma	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Vershil begroting-realisatie
1.	Publieke gezondheid			
	<i>Baten</i>	23.101	29.465	6.364
	<i>Lasten</i>	23.101	29.007	-5.906
2.	Brandweezorg			
	<i>Baten</i>	35.854	35.614	-240
	<i>Lasten</i>	35.854	34.251	1.603
3.	Crisisbeheersing			
	<i>Baten</i>	6.767	7.616	849
	<i>Lasten</i>	7.061	6.441	620
4.	Bedrijfsvoering/overhead			
	<i>Baten</i>	15.988	16.403	415
	<i>Lasten</i>	15.988	17.452	-1.464

1. Publieke gezondheid

De vergoeding van VWS voor de kosten van de coronabestrijding wordt zichtbaar in het programma Publieke Gezondheid. In het programma Bedrijfsvoering/Overhead worden ook lasten van de coronabestrijding verantwoord. Denk hierbij aan ICT lasten en huisvestingslasten.

Inclusief de lasten en baten samenhangend met de coronabestrijding, is er sprake van een positief saldo van € 458K. Dit is opgebouwd uit hoger dan begrote lasten (€ 5.906K) en hoger dan begrote baten (€ 6.364K). Exclusief de met corona samenhangende niet begrote lasten (€ 5.177K) en baten (€ 5.250K) is er aan de lastenkant een overschrijding met € 660K en zijn baten € 1.045K hoger dan begroot.

Lasten:

De lasten zijn hoger dan begroot door de uitgaven samenhangend met de meerkostenregeling corona en de SPUK-regeling corona (samen € 5.246K), extra lasten die ingezet zijn voor de uitvoering van het VIP-subsidie (€ 123K) en de lasten voor de uitvoering van de HPV18+-regeling (€ 430K). Ook is externe capaciteit ingehuurd voor de strategische huisvesting GGD (€ 50K) en is er een pilot Smartglasses door TNO (€ 72K). Daarnaast is sprake van diverse afwijkingen van per saldo € 15K hogere lasten dan begroot.

Baten:

De baten zijn hoger dan begroot door de baten samenhangend met de meerkostenregeling corona en de SPUK-regeling corona (samen € 5.319K), extra middelen van het rijk voor de Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemieparaatheid (VIP-gelden) (€ 123K), extra middelen voor de HPV 18+ (€ 518K), extra inkomsten bij de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma (€ 256K). Ook zijn meer inkomsten gerealiseerd door subsidies (GALA-middelen, NNZ) en voorlichting Publieke

Gezondheid Asielzoekers (€ 196K) en meer inkomsten detacheringen (€ 45K) en pilot Smartglasses TNO (€ 58K). De directe facturering van lijkschouw en euthanasie bij gemeenten heeft niet plaatsgevonden. De hiermee begrote baten (€ 150K) zijn niet gerealiseerd. Daarnaast is sprake van diverse afwijkingen van per saldo € 1K lagere baten dan begroot.

2. Brandweezorg

Baten -/- € 240.000 (N)

Het lagere resultaat over de ontvangen baten wordt voornamelijk veroorzaakt door € 300K lager ontvangen bijdragen ter dekking van de kosten voor FLO. Baten en lasten zijn altijd met elkaar in evenwicht dus ook de lasten zijn € 300K lager.

Lasten +/- € 1.786.000 (V)

De lagere lasten op het programma brandweezorg komen tot uitdrukking op onder andere de lasten voor FLO (€ 300K). Daarnaast zijn de kosten die zijn gemaakt voor de vrijwilligersorganisatie € 275K lager dan begroot vanwege minder grootschalige uitrukken in 2023. Het centrale opleidingsbudget binnen het programma brandweer is niet volledig uitgeput vanwege diverse oorzaken. Dit komt omdat een deel van het nieuw geworven personeel al was opgeleid zodat in totaal € 185K kon worden bespaard. Verder is in de begroting gerekend met een rente op investeringen die hoger was dan de werkelijke rekenrente die op nacalculatie is vastgesteld. Na verrekening bij jaareinde zorgt dit voor een voordelig saldo van € 360K bij het programma brandweezorg.

Binnen vakbekwaamheid wordt continue doorontwikkeld, met name ook op het onderdeel opleiden en oefenen. Door de processen anders in te richten is een besparing van € 340K gerealiseerd. Vanwege de sterk gestegen kosten voor onderhoud en reparaties aan voertuigen is op dit onderdeel meer besteed dan begroot en is het beschikbare budget met € 300K overschreden. Dit doet zich voor op de kosten voor gas, water en elektriciteit. Vanwege de forse kostenstijgingen en dure contracten is dit budget op het programma brandweezorg met ruim € 400K overschreden. Tenslotte zijn de salariskosten lager dan begroot.

3. Crisisbeheersing

Lasten +/- € 620.000 (V)

De overschrijding van de lasten crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking wordt met name veroorzaakt door lagere kosten opleiden, trainen en oefenen (€ 156K), lagere personele lasten met betrekking tot versterking Crisisbeheersing (€ 960K), lagere overige kosten (€ 16K), lagere overige kosten gemeentelijke processen (€ 54K), lagere lasten door een lagere bijdrage VRLN aan de Meldkamer Limburg (€ 203K),

Daarnaast is er sprake van een overschrijding van de lasten, met name veroorzaakt door hogere lasten interne piketvergoedingen (€ 83K), hogere lasten inhuur extern (€ 153K), hogere lasten operationele informatievoorziening (€ 104K), hogere lasten Oekraïne (€ 351K), hogere lasten opleiden, trainen en oefenen gemeentelijke taken (€ 79K).

Baten

Een overschrijding van de baten wordt met name veroorzaakt door hogere overige baten (subsidies, bijdragen) van met name VIK Fase 2 en Interreg (€ 288K), hogere rijksbijdrage als gevolg van de loon- en prijsbijstelling BDUR (€ 93K), hogere baten UWV-uitkeringen (€ 19K), hogere baten Oekraïne (€ 357K) en hogere overige baten (met name afrekening 2021 Politie) (€ 28K).

Daarnaast is er sprake van een overschrijding van de baten als gevolg van een lagere onttrekking aan de reserve meldkamer (€ 229K).

4. Bedrijfsvoering

Lasten

De overschrijding van de lasten Bedrijfsvoering wordt met name veroorzaakt door niet geraamde lasten Corona (€ 72K), hogere lasten inhuur extern (€ 686K), hogere lasten Fieldlab (€ 308K), hogere lasten 11^e van de 11^e (€ 100K), hogere lasten contributies (NIPV) (€ 50K), hogere bestuurskosten (€ 76K), hogere lasten Risk Factory (m.n. groepsvervoer) (€ 210K), hogere kosten automatisering (€ 956K) (m.n. inhuur extern, software, licenties software, hardware en dataverkeer), boekverlies activa Nijmeegseweg (€ 560K) en hogere personele lasten overhead Brandweezorg (€ 58K).

Daarnaast is er sprake van een onderschrijding van de lasten Bedrijfsvoering, met name veroorzaakt door lagere kapitaallasten automatisering en documentaire informatievoorziening (€ 194K), lagere lasten voormalig personeel (€ 189K), lagere personele lasten Bedrijfsvoering (€ 374K), lagere lasten juridische ondersteuning (€ 37K), lagere overige lasten facilitair (€ 37K), lagere overige kosten (€ 23K) (m.n. lagere kosten kwaliteitsbeleid), lagere personele lasten overhead Crisisbeheersing (€ 54K) en in kleine mate door lagere personele lasten gemeentelijke processen (€ 4K), lager lasten overhead Publieke Gezondheid in verband met lagere afdracht pensioenpremies en reiskosten- en thuiswerkvergoeding (€ 352K) en door de niet tussentijdse aanpassing van prijscompensatie in de lasten van derden (€ 220K).

Baten

De overschrijding van de baten Bedrijfsvoering wordt met name veroorzaakt door hogere baten Fieldlab (€ 308K), hogere baten Risk Factory (€ 163K), hogere baten UWV-uitkeringenoverhead Brandweezorg (€ 25K), hogere onttrekking aan de reserve wegens uitbetaling voordelig resultaat jaarrekening 2022 aan gemeenten (€ 62K) en een hogere onttrekking aan de reserves (€ 100K) in verband met 11^e van de 11^e, hogere bate rijksbijdrage (€ 25K) en hogere overige baten gebouwenbeheer (€ 50K).

Daarnaast is er sprake van onderschrijding van de baten Bedrijfsvoering door lagere baten uitbetaling voordelig resultaat jaarrekening 2022 aan gemeenten (€ 62K), lagere overige baten (€ 35K), lagere baten bijdragen derden overhead Publieke Gezondheid (€ 220K).

Investeringskredieten

De bij de controle van de investeringskredieten geconstateerde afwijkingen bedragen in totaal € 148.616. Deze afwijkingen hebben betrekking op (1) overschrijden van gevoteerde kredieten in het huidig boekjaar (€ 118.626) en (2) investeringen in het huidig boekjaar waar geen gevoteerde krediet tegenover staat (€ 29.900).

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op het naleven van gestelde voorwaarden bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze voorwaarden komen voort uit diverse wet- en regelgeving en hebben onder meer betrekking op aspecten als administratieve bepalingen, duur, normbedragen, bevoegdheden, aanbestedingen, ontvangen subsidies en uitkeringen voor zover deze relevant zijn voor de financiële rechtmatigheid. De door het Algemeen bestuur vastgestelde normenkader voor de jaarrekening 2023 zijn de externe en interne regelgeving opgenomen.

Aanbestedingsrechtmatigheid

De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. In de Gids Proportionaliteit zijn de voorschriften uitgewerkt over de eisen, voorwaarden en criteria die aan inschrijvers en inschrijvingen worden gesteld.

Het niet naleven van de Aanbestedingswet 2012 met betrekking tot deze Europese aanbestedingsnormbedragen bij een aanbesteding van opdrachten, leidt tot een financiële rechtmatigheidsfout. Bij drie crediteuren is sprake geweest van het niet correct naleven van de aanbestedingsregels. In totaal betreft het een bedrag van € 327.975. Oorzaken zijn dat opdrachten stilzwijgend en of niet wetmatig zijn verlengd of dat een nieuwe aanbesteding niet heeft gevonden waardoor de termijn of de prijsraming is overschreden. De inkopen die plaatsvinden in de periode tussen einde contract en start nieuw contract na aanbesteding worden gezien als onrechtmatig. Ook is het voorgekomen dat het totaal van de opdracht de Europese drempel overstijgt waardoor er sprake is van een onrechtmatigheid. Bij deze crediteuren is reeds een aanbesteding in gang gezet of wordt onderzocht wat de mogelijkheden daartoe zijn.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

In 2023 zijn geen bijzonderheden ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik geconstateerd.

VRLN heeft geen nota op misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze nota zal in komende periode worden opgesteld.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die de veiligheidsregio in eigendom heeft betreffen gebouwen, vervoermiddelen (brandweervoertuigen) en ander brandweermaterieel.

Ten aanzien van vervanging van materieel zijn soberheid, doelmatigheid en regionale uniformiteit belangrijke uitgangspunten.

In het kader van risicogerichtheid en focus wordt de standaardisering op onderdelen minder. De brandweer moet dan ook investeren in nieuwe innovatieve technische middelen. Ook wordt er bij aanschaf van nieuwe voertuigen gekeken naar duurzame initiatieven waarbij de primaire inzetfunctie van het voertuig in kwaliteit gelijk moet blijven aan de gestelde eisen. De fasering van duurzame voertuigen wordt het eerste zichtbaar bij de piket voertuigen. Aandacht is hierbij wel nodig voor de gevolgen voor de infrastructuur, zoals laadfaciliteiten op de locaties van de veiligheidsregio en bij piket functionarissen.

Harmonisatie huisvestingslasten brandweerlocaties

Met ingang van 2017 zijn de exploitatielasten integraal onderdeel van de begroting van de veiligheidsregio. De lasten van groot onderhoud worden in rekening gebracht bij de gemeenten en het onderhoud wordt in opdracht van de gemeenten door de gemeente of VRLN uitgevoerd. Jaarlijks wordt in samenspraak een onderhoudsprogramma opgesteld.

Meerjaren Onderhoudsplannen

Voor gebouwen in eigendom van VRLN en de gehuurde brandweerkazernes zijn Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's) opgesteld. Het gaat hierbij om 11 gebouwen in eigendom (3 kantoorgebouwen en 8 kazernes) en 22 kazernes met een huurcontract. In juli 2021 is het MJOP door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Daarbij is tevens bepaald dat de besparing uit het strategisch huisvestingsplan wordt ingezet voor het opvangen van de stijging van de kosten van het onderhoud. Aan het einde van 2023 heeft de voorziening voor groot onderhoud een omvang van € 2.704.000

De veiligheidsregio heeft de volgende gebouwen in eigendom:

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvesting VRLN	Nijmeegseweg 42	Venlo
Oude brandweerkazerne Venlo	Nijmeegseweg 40	Venlo
Hoofdvesting GGD (Venlo)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvesting GGD (Roermond)	Oranjelaan	Roermond
Brandweerkazerne Echt	Bandertlaan	Echt
Brandweerkazerne Gennep	Paesplasweg	Gennep
Brandweerkazerne Horst	Westsingel	Horst
Brandweerkazerne Ittervoort	Aziëstraat	Ittervoort
Brandweerkazerne Nederweert	Smisserstraat	Nederweert
Brandweerkazerne Stramproy	Bergerothweg	Stramproy
Brandweerkazerne Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandweerkazerne Weert	De Savorin Lohmanstraat	Weert

3.4 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VPB). Met deze wetwijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Voor zover bekend zijn de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de veiligheidsregio zeer beperkt. Voor de vennootschapsbelasting die op de activiteiten drukt die door de belastingdienst als VPB-plichtig worden aangemerkt, is voor 2023 geen bedrag geraamd. Omdat wij activiteiten verrichten tegen kostprijs en zonder winstoogmerk verwachten wij geen heffing over 2023.

3.5 Financiering

Het beleid van VRLN inzake de financiering is vastgelegd in het treasurystatuut. Het Dagelijks Bestuur heeft het treasurystatuut op 11 maart 2022 opnieuw vastgesteld.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm)

De kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De renterisiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico's de veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar.

Onderstaande tabel geeft het renterisico van de vlottende schuld voor het jaar 2023.

Kasgeldlimiet*(bedragen in duizenden euro's)*

(Jaar t = 2023)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
(1) Vlottende schuld	8.000	0	0	0
(2) Vlottende middelen	432	488	483	500
(3) Netto vlottend schuld (+) of overschot (-) (1) -(2)	7.568	-488	-483	-500
(4) Gemiddelde van (3)	7.568	-488	-483	-500
(5) Toegestane kasgeldlimiet				
In geld	7.129	7.129	7.129	7.129
In percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (5) groter dan (4)	-	7.617	7.612	7.629
Overschrijding (4) groter dan (5)	439	-	-	-
(6) Berekening kasgeldlimiet				
(7) Rekeningtotaal 2023	86.938	86.938	86.938	86.938
(8) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(6)=(7)*(8) kasgeldlimiet 2023	7.129	7.129	7.129	7.129

In 2023 is op het einde van het boekjaar voldaan aan de norm voor de kasgeldlimiet (plafond voor korte financiering < 1 jaar) op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido).

Onderstaande tabel geeft het renterisico van de vaste schuld.

Renterisiconorm*(bedragen in duizenden euro's)*

	2023
Omvang begroting	81.928
(1) Renteherzieningen	0
(2) Aflossingen	6.037
(3) Renterisico (1) + (2)	6.037
(4) Renterisiconorm	16.386
(5a) = (4) > (3) Ruimte onder renterisiconorm	10.348
(5b) = (3) > (4) Overschrijding van de renterisiconorm	n.v.t.
Berekening renterisiconorm ad (4)	
(4a) Begrotingstotaal jaar (t)	81.928
(4b) Percentage regeling	20 %
(4) = (4a) * (4b) / 100 Renterisiconorm jaar (t)	16.386

De renterisiconorm is het bedrag ter grootte van 20% van het begrotingstotaal van 2023. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden. Dit is niet het geval.

Liquiditeitsplanning en financieringspositie

In 2023 is een geldlening aangetrokken. De vaste geldleningen in combinatie met de andere vaste en kortlopende geldleningen, reserves en voorzieningen en het betalingsritme van de gemeenten is voldoende gebleken om de lopende uitgaven inclusief investeringen te bekostigen.

Rentekosten en renteopbrengsten

In 2023 zijn de volgende rentekosten en renteopbrengsten gerealiseerd:

Rentekosten:

Rente vaste geldleningen	€ 307.456
Rente eigen financieringsmiddelen	€ 15.525
Rente kortlopende geldleningen	€ 54.497

Renteopbrengsten:

Rente rekening-courant/spaarrekeningen	€ 135.998
--	-----------

3.6 Verbonden partijen

De veiligheidsregio kent geen verbonden partijen.

Deel C Jaarrekening

4 Balans per 31 december

Balans per 31 december 2023

(bedragen in duizenden euro's)

ACTIVA	31 december 2023	31 december 2022
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	44.285	46.913
- Investerings met een economisch nut	44.285	46.913
Financiële vaste activa	0	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	44.285	46.913
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	31	31
- Gereed product en handelsgoederen	31	31
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	7.817	6.066
- Vorderingen op openbare lichamen	2.167	2.388
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	5.584	3.552
- Overige vorderingen	67	126
Liquide middelen	491	542
- Kassaldi	3	6
- Banksaldi	488	536
Overlopende activa	2.941	5.432
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	744	465
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.197	4.967
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	11.280	12.071
TOTAAL ACTIVA	55.565	58.984

Balans per 31 december 2023

(bedragen in duizenden euro's)

PASSIVA	31 december 2023	31 december 2022
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	8.014	6.551
- Algemene reserve	533	533
- Bestemmingsreserves	5.533	5.052
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	1.948	965
Vorzieningen	4.354	3.747
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	0	0
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	4.354	3.747
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	0	0
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	28.009	29.046
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.009	29.046
TOTAAL VASTE PASSIVA	40.377	39.343
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	3.323	4.412
- Overige kasgeldleningen	0	2.000
- Banksaldi	0	0
- Overige schulden	3.323	2.412
Overlopende passiva	11.865	15.228
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	7.343	13.070
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.949	818
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.573	1.340
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	15.188	19.640
TOTAAL PASSIVA	55.565	58.984

5 Het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2023

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
Publieke Gezondheid	46.144	19.159	23.099	29.005
Brandw eezorg	32.134	33.431	35.854	34.114
Crisisbeheersing	5.347	5.137	7.061	6.441
Overhead	18.292	14.711	15.864	17.378
Onvoorzien	0	50	50	0
Totaal lasten	101.916	72.488	81.928	86.938
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
Publieke Gezondheid	32.354	4.085	7.154	13.115
Brandw eezorg overig	5.626	5.676	6.124	5.884
Crisisbeheersing	818	556	1.933	2.718
Overhead	2.977	1.140	1.376	1.903
Algemene dekkingsmiddelen	23	350	350	64
Totaal baten programma's	41.798	11.807	16.937	23.684
Baten gemeentelijke bijdragen				
Publieke Gezondheid	14.849	15.061	15.932	15.932
Brandw eezorg	27.024	27.720	29.731	29.731
Crisisbeheersing	4.453	4.451	4.834	4.834
Overhead	12.660	13.268	14.221	14.221
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	58.986	60.500	64.718	64.718
Totaal baten	100.784	72.307	81.654	88.401
Saldo (excl. mutaties reserves)				
Publieke Gezondheid	1.058	-13	-13	42
Brandw eezorg	517	-35	-0	1.501
Crisisbeheersing	-76	-130	-294	1.111
Overhead	-2.655	-303	-267	-1.254
Algemene dekkingsmiddelen	23	350	350	64
Onvoorzien	0	-50	-50	0
Totaal programma's	-1.132	-181	-274	1.463
Saldo van baten en lasten	-1.132	-181	-274	1.463
Toevoegingen aan reserves	77	444	76	213
Onttrekkingen aan reserves	2.175	625	350	698
Gerealiseerde resultaat	965	0	0	1.948

6 Toelichtingen

6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De veiligheidsregio dient als gemeenschappelijke regeling te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften zoals deze ook voor gemeenten gelden. Deze voorschriften zijn vastgelegd in het BBV.

De waarderingsgrondslagen zijn bepaald aan de hand van het BBV dan wel aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer aanvaarde normen.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

6.1.1. Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

6.1.2. Vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met eventuele bijdragen van derden, onttrekkingen aan de reserves en/of voorzieningen en de afschrijvingen. De activa met een relatief geringe betekenis worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht.

Afschrijving van de activa (lineair of annuïtair (annuïtair enkel bij de gebouwen Nijmeegseweg en Drie Decembersingel bij aanschaf in 2003/2004)) vindt plaats met inachtneming van de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur. In voorkomende gevallen wordt de afschrijving aangepast aan de herziene verwachte gebruiksduur.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Het bestuur heeft in 2016 de afschrijvingstermijnen opnieuw vastgesteld. Deze termijnen worden gehanteerd voor nieuwe investeringen. De investeringen uit eerdere jaren worden afgeschreven op basis van de gebruiksduur die op het moment van de investering werd gehanteerd.

6.1.3. Vlottende activa

- *Vorraden*

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de betaalde inkoopprijs.

- *Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar*

De vorderingen op openbare lichamen, rekening-courant verhouding met het Rijk en de overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien noodzakelijk wordt een voorziening in mindering gebracht voor verwachte oninbaarheid.

- *Liquide middelen en overlopende posten*

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

6.1.4. Vaste passiva

- *Eigen vermogen*

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en bestemmingsreserves. Binnen de bestemmingsreserves is een onderscheid gemaakt tussen reserves met een specifiek bestedingsdoel en bestemmingsreserves die zijn gevormd ter dekking van eerder gedane investeringen.

- *Voorzieningen*

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf kapitaalgoederen is het beleid nader uiteengezet.

- *Voorzieningen verlofsaldi*

In de jaren 2020 en 2021 is het verlofsaldo bij de VRLN fors gestegen van 44.000 uren in 2019 naar 64.000 in 2020. In 2022 bedroeg dit saldo 75.000 en per ultimo 2023 is het 80.000 uren.

Het verlofsaldo bestaat uit een wettelijk deel, een bovenwettelijk deel, gekochte uren IKB (Individueel keuzebudget) en verlofsparen.

Voor het wettelijk deel mag geen voorziening aangehouden worden. Voor het bovenwettelijk deel is de inschatting dat hiervan 50% bovenmatig is, waarvoor een voorziening gevormd is. De voorzieningen IKB en spaarverlof betreffen uren gekocht door medewerkers die in zijn geheel in de voorziening opgenomen zijn.

- *Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer*

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

6.1.5. Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.1.6. Rechtmatigheidsverantwoording

De verantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2023:

- De rechtmatigheidsverantwoording ziet toe op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

6.2 Toelichting op de balans

6.2.1. Vaste activa

- *Immateriële vaste activa*

VRLN kent geen immateriële vaste activa.

- *Materiële vaste activa*

VRLN kent slechts investeringen met een economisch nut. De investeringen met economisch nut worden, inclusief het verloop van de boekwaarde, als volgt onderverdeeld:

Verloopoverzicht materiële vaste activa

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde 31-12-2022	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	1.961	0	0	0	0	0	1.961
Bedrijfsgebouwen	26.155	284	559	1.276	0	0	24.605
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	28	0	0	2	0	0	26
Vervoermiddelen	10.099	752	0	1.659	0	0	9.192
Machines, apparaten en installaties	1.242	0	0	416	0	0	826
Overige materiële vaste activa	7.428	1.486	0	1.239	0	0	7.676
Totaal	46.913	2.523	559	4.592	0	0	44.285

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn:

Investeringsoverzicht (>75k)

(bedragen in duizenden euro's)

	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
MCU Mobiele Commando Unit	431	794
23.5731 TST Tankautospuut Stevensweert	499	499
23.2632 TST Tankautospuut Panningen	156	156
Mobiele dataterminals (MOI/MDT)	200	710
Overlevingspakken waterongevallen	113	113
Operationele uniformen Brandweer	609	618
Toegangsbeveiligingssysteem	170	170
Totaal	2.177	3.060

Op basis van de verwachte verkoopprijs van een bedrijfsgebouw (zie strategische nota huisvesting AB 15 december 2023) is de boekwaarde met € 560.000 verlaagd.

- *Financiële vaste activa*

VRLN heeft geen financiële vaste activa.

6.2.2. Vlottende activa

- Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden bestaan uit de volgende categorie:

Voorraden		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>	
	Boekwaarde per 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2022	
Gereed product en handelsgoederen	31	31	
Totaal	31	31	

Deze voorraden gereed product betreffen vaccins.

- Uitzettingen kleiner dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>	
	Boekwaarde per 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2022	
Vorderingen op openbare lichamen	2.167	2.388	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd	5.584	3.552	
Overige vorderingen	67	126	
Totaal	7.817	6.066	

In 2023 is het niet noodzakelijk gebleken om een voorziening voor oninbare vorderingen in te stellen. De grotere post bij de vordering op openbare lichamen bestaat uit de FLO-declaratie.

Voor de rekening-courantverhouding met het Rijk worden hieronder weergegeven het drempelbedrag voor het begrotingsjaar 2023 en voor ieder kwartaal het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de veiligheidsregio buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

Wet financiering decentrale overheden		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	432	488	483	501	
Drempelbedrag	1.639	1.639	1.639	1.639	
Ruimte onder drempelbedrag	1.207	1.150	1.155	1.138	
Overschrijding van het drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	

- *Liquide middelen*

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2022
Kassaldi	3	6
Banksaldi	488	536
Totaal	491	542

- *Overlopende activa*

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Overlopende activa

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2022
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	744	465
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.197	4.967
Totaal	2.941	5.432

De grotere posten in het saldo overlopende activa zijn nog te ontvangen baten voor HPV18+, entgelden en subsidie Kansrijke Start en vooruitbetaalde kosten voor licenties en verzekeringen.

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

(bedragen in duizenden euro's)

	Saldo 31 december 2022	Toevoegingen (uitgaven)	Ontvangen bedragen	Saldo 31 december 2023
Europese overheidslichamen				
ERMWIC Interreg	0	86	0	86
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Kansrijke Start	0	445	0	445
Risk Factory	3	32	3	32
Subsidie natuurbrandbestrijding	0	17	0	17
HPV 18+	0	433	305	128
het Rijk				
Meerkostenregeling COVID 2022	462	0	462	0
Meerkostenregeling COVID 2023	0	3.085	3.049	36
Totaal	465	4.098	3.819	744

6.2.3. Vaste passiva

- Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	(bedragen in duizenden euro's)	
	Boekwaarde per 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2022
Algemene reserve	533	533
Bestemmingsreserves	5.533	5.052
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	1.948	965
Totaal	8.014	6.551

Het verloop in 2023 wordt in volgend overzicht per reserve weergegeven:

Verloopoverzicht reserves							(bedragen in duizenden euro's)
	Boekwaarde per 31 december 2022	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31 december 2023	
Algemene reserve	533	0	0	0	0	533	
Algemene reserve	533	0	0	0	0	533	
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking van kapitaallasten							
Reserve kapitaallasten huisvesting Nijmeegseweg, Venlo	223	10	0	0	28	205	
Reserve kapitaallasten huisvesting Drie Decembersingel, Venlo	80	4	0	0	13	71	
Reserve kapitaallasten huisvesting Oranjelaan, Roermond	42	2	0	0	15	29	
Subtotaal reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	345	16	0	0	56	304	
Overige bestemmingsreserves							
Reserve transformatie meldkamer	1.027	0	65	0	0	962	
Reserve CMA (Centraal Meld- en Actiepunt)	138	0	0	0	0	138	
Reserve assurantie eigen risico	660	60	11	0	0	709	
Reserve taakherschikking en ouderportaal	372	0	0	0	0	372	
Reserve inhalen werk	350	0	0	0	0	350	
Reserve uitgestelde transitie	90	0	0	0	0	90	
Reservering Natuurbrandbestrijding	230	0	0	0	0	230	
Reservering Informatieveiligheid	179	0	0	100	0	279	
Reserve waarborgen paraatheid Brandweer en dienstverlening GGD	0	0	0	300	0	300	
Egalisatiereserve Kapitaallasten Brandweerzorg	1.663	137	0	0	0	1.800	
Subtotaal overige bestemmingsreserves	4.707	197	76	400	0	5.229	
Bestemmingsreserves	5.052	213	76	400	56	5.533	
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	965	1.948	0	-965	0	1.948	
Gerealiseerd resultaat	965	1.948	0	-965	0	1.948	
Totaal	6.551	2.161	76	-565	56	8.014	

Onder 'bestemming resultaat' staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Onder 'afschrijvingen' staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

De aard en de reden van iedere reserve wordt hieronder toegelicht evenals de mutaties die dit boekjaar hebben plaatsgevonden.

Algemene reserve

De omvang van de algemene reserve is in 2023 ongewijzigd.

In de vergadering van 17 april 2015 heeft het Algemeen Bestuur de nota risicomanagement vastgesteld. Het niveau van de algemene reserve is later gemaximeerd tot € 1.250.000. Het saldo van de algemene reserve is € 533.000.

Verloopoverzicht vermogenspositie

(bedragen in duizenden euro's)

	Stand per 31 december 2023
Stand eigen vermogen per 31 december 2023	8.014
af: reserves niet vrij beschikbaar	-3.458
af: kapitaalreserves	-304
Resultaat 2023 + weerstandsvermogen	4.251

Overzicht resultaat 2023 + weerstandsvermogen

(bedragen in duizenden euro's)

	Stand per 31 december 2023
Algemene reserve	533
Reserve transformatie meldkamer	962
Reservering Natuurbrandbestrijding	230
Reservering Informatieveiligheid	279
Reserve w aarborgen paraatheid Brandweer en dienstverlening GGD	300
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	1.948
Resultaat 2023 + weerstandsvermogen	4.251

Reserve kapitaallasten gebouw Nijmeegseweg te Venlo

Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Nijmeegseweg 42 te Venlo. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Reserve kapitaallasten gebouw Drie Decembersingel te Venlo

Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Drie Decembersingel te Venlo. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Reserve kapitaallasten gebouw Oranjelaan Roermond

Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Quadrivium aan de Oranjelaan in Roermond. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Reserve transformatie meldkamer

Op 21 december 2012 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot het vormen van een reserve ten behoeve van de schaalvergroting meldkamer brandweer. De meldkamer van Limburg-Noord is samengevoegd met de meldkamer van Zuid-Limburg en in 2016 heeft de verhuizing naar Maastricht plaatsgevonden. De bestemming van de reserve is in de jaarrekening 2021 verruimd. Ook de kosten

van de transformatie van de informatievoorziening mogen ten laste van de reserve worden gebracht.

Reserve CMA (Centraal Meld- en Actiepunt)

De reserve CMA is gevormd in het kader van de vereffening van resultaten op het specifiek ten laste van de centrumgemeente Venlo uitgevoerde CMA. Bij eventuele beëindiging van deze activiteit wordt het bedrag aangewend ter dekking van eventuele frictiekosten. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat de activiteiten voor het CMA ingaande 2018 zijn beëindigd. De eventuele frictiekosten komen ten laste van deze reserve. In 2023 is hier geen beroep op gedaan. Met de gemeente Venlo is afgesproken dat het restant saldo wordt aangewend voor een door de gemeente aan te wijzen bestemming. De gedachten gaan uit naar versterking van de aansluiting met het sociaal domein.

Reserve assurance eigen risico

Bij de aanbesteding van de verzekeringen is ervoor gekozen een deel van de verzekeringen met betrekking tot het materieel stop te zetten en dit risico zelf te dragen. In 2015 is voor dit doel de bestemmingsreserve assurance eigen risico gevormd. De bestemmingsreserve wordt ingezet om het eigen risico van schades op te vangen. Voor risico's op het gebied van de dienstongevallen zal vanaf 2024 een beroep worden gedaan op het landelijk door de veiligheidsregio's ingerichte Waarborgfonds.

Reserve taakherschikking en ouderportaal

Vanwege de coronapandemie is in 2020 de implementatie van het ouderportaal stopgezet, deze is in 2021 hervat. Ook de taakherschikking binnen de JGZ die vanwege corona stopgezet was in 2020, is weer hervat. De reserve wordt in 2024 ingezet om de incidentele financiële gevolgen van de taakherschikking te dekken.

Reserve inhalen werk

Door de coronacrisis is sprake van uitgestelde werkzaamheden die ingehaald moeten worden. Bij de jaarrekening 2020 is hiervoor een bedrag gereserveerd van € 694.000. In 2021 is een deel van de inhaalslag uitgevoerd en is hiervoor € 344.000 onttrokken aan deze reserve. Nu de coronapandemie ten einde loopt is er ten aanzien van het inhalen even pas op de plaats gemaakt. Er wordt bekeken welke werkzaamheden er zijn blijven liggen en wat hiervan ingehaald gaat worden. Hiervoor wordt dan de reserve aangewend.

Reserve uitgestelde transitie

Vanwege de coronacrisis was het niet mogelijk om de in 2020 geplande transitie van de organisatie op te starten. Bij de jaarrekening 2020 is daarom een bedrag gereserveerd van € 442.000. In 2021 is een start gemaakt met de transitie, hiervoor is € 353.000 onttrokken aan de reserve. Er wordt bekeken welke werkzaamheden er zijn blijven liggen en wat hiervan ingehaald gaat worden. Hiervoor wordt dan de reserve aangewend.

Egalisatiereserve kapitaallasten brandweezorg

In 2017 is deze bestemmingsreserve gevormd vanuit de onderuitputting van de kapitaallasten. Deze reserve wordt ingezet om de verwachte stijgende is kapitaallasten als in de lijn van het investeringsprogramma in de komende jaren op te vangen. In 2018, 2019, 2020 en 2021 is respectievelijk € 106.000, € 260.000, € 218.000 en € 433.000 toegevoegd aan deze reserve. In 2022 hebben er geen stortingen en onttrekkingen plaatsgevonden in deze reserve. In 2023 is € 137.000 toegevoegd aan deze reserve.

Reservering Natuurbrandbestrijding

In lijn met de afspraken met het Rijk zijn de ontvangen subsidie van de meerkosten in de bestrijding van de brand op de Meinweg (€ 230.000) gereserveerd voor natuurbrandbestrijding.

Reservering Informatieveiligheid

Deze reserve is gevormd komt om de informatieveiligheid van VRLN te versterken door de aanschaf van een SIEM-oplossing (Security Information and Event Management). Dit helpt organisaties bedreigingen te detecteren, te analyseren en erop te reageren voordat ze bedrijfsactiviteiten schade berokkenen. Er is nu een eerste monitorsysteem dat nog verder uitgebreid moet worden. De reserve wordt in 2024 ingezet als start van de noodzakelijke investeringen. Naast technologische maatregelen worden in de organisatie interne procedures aangescherpt. In 2023 is conform de resultaatbestemming 2022 € 100.000 toegevoegd.

Waarborgen paraatheid brandweer en dienstverlening GGD

De geplande uitstroom is de komende jaren veel hoger dan in de afgelopen tijd. Medewerkers stoppen daarnaast eerder door het inzetten van opgespaarde verlofuren. In roosterfuncties moet vervanging per direct plaatsvinden. Dit maakt het versneld werven en opleiden van personeel noodzakelijk. In 2023 is het volledige bedrag van € 300.000 hiervoor bestemd.

Toevoegingen en onttrekkingen reserves, onderverdeeld naar incidenteel en structureel

(bedragen in duizenden euro's)

	Toevoeging incidenteel	Toevoeging structureel	Onttrekking incidenteel	Bestemming resultaat vorig boekjaar (incidenteel)	Onttrekking structureel
Algemene reserve	0	0	0	0	0
Reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	0	16	0	0	56
Overige bestemmingsreserves	197	0	76	400	0
Bestemmingsreserves	197	16	76	400	56
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	1.948	0	0	-965	0
Gerealiseerd resultaat	1.948	0	0	-965	0
Totaal	2.145	16	76	-565	56

Voorzieningen

Verloopoverzicht voorzieningen

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2022	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2023
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	0	0	0	0	0
Onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen					
Voorziening groot onderhoud gebouw en VRLN	2.422	393	0	111	2.704
Subtotaal onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen	2.422	393	0	111	2.704
Overige egalisatievoorzieningen					
Voorziening ouderen-, volw assenen- en jongerenmonitor	95	48	0	0	143
Voorziening aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume	627	47	0	0	674
Voorziening verlofsparen	29	49	0	0	78
Voorziening IKB-uren	573	182	0	0	755
Totaal (onderhouds)egalisatievoorzieningen	3.747	719	0	111	4.354
Totaal voorzieningen voor middelen van derden	0	0	0	0	0
Totaal	3.747	719	0	111	4.354

In de kolom 'vrijval' zijn de bedragen opgenomen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle toepassingen van de voorziening zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening groot onderhoud gebouwen VRLN

Op basis van meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) is bepaald hoeveel geld er de komende jaren nodig is voor groot onderhoud aan de panden die in eigendom zijn van VRLN. Op basis hiervan is bepaald wat de jaarlijkse noodzakelijke storting in de voorziening is.

Door ontwikkelingen rond de huisvesting van VRLN is in de uitvoering afgeweken van het oorspronkelijke onderhoudsplan. Op 8 juli 2022 heeft het algemeen bestuur het strategische huisvestingplan vastgesteld. In december 2023 heeft het AB besloten over de herijking van dit plan. In dit plan wordt uitgegaan van de verkoop van de Nijmeegseweg, het aanpassen van de locatie Drie Decembersingel en de nieuwbouw van een aantal kazernes. Daarnaast geldt dat een herijking heeft plaatsgevonden van de uitgangspunten ten aanzien van de huisvesting van de GGD locaties. Dit is van invloed op het onderhoud van nieuwe en bestaande GGD locaties maar deels ook op het plegen van onderhoud aan brandweerkazernes. Er liggen concrete plannen om op een aantal locaties panden te combineren voor brandweer en GGD. Dit onderhoud wordt meegenomen tijdens de aanpassing/verbouwingen van de betreffende locaties. In het voorjaar 2024 wordt een eerste haalbaarheidsplan voor een locatie uitgewerkt. In het najaar 2024 wordt het plan voor de verbouwing van de Drie Decembersingel uitgewerkt.

Door al deze ontwikkelingen is waar mogelijk onderhoud uitgesteld. Bij de planvorming is uitgegaan van de opbouw van de voorziening groot onderhoud op basis het oorspronkelijk MJOP. Na de uitvoering van het strategische huisvestingplan wordt het MJOP aangepast. De opbouw van de voorziening groot onderhoud zal hier dan op aangepast worden, hierbij kan dan ook rekening worden gehouden met de forse prijsstijgingen van de afgelopen jaren die nog niet in het MJOP verwerkt zijn.

Voorziening ouderen-, volwassenen- en jongerenmonitor

In de Wet publieke gezondheid (Wpg) is de gemeenten opgedragen om elke 4 jaar een nota 'Lokaal gezondheidsbeleid' op te stellen die is gebaseerd op een analyse van de gezondheidssituatie van de bevolking. Om aan deze wettelijke verplichting te voldoen is deze voorziening opgevoerd waaraan jaarlijks een bedrag gedoteerd wordt en waar eens in de 4 jaar een beroep op gedaan wordt voor de uitvoering van de volwassenen en ouderenmonitor en de jongerenmonitor. In 2023 is er € 48k gedoteerd aan deze voorziening. In 2024 wordt de volgende ouderen en volwassenenmonitor uitgevoerd.

Voorziening aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume

In 2022 zijn, gezien de gewijzigde regelgeving en de mogelijkheid tot verlofsparen, de bestaande voorziening en balansposten geactualiseerd. Dit leidt in 2022 tot een aparte voorziening voor verlofsparen (BBV-eis) en een voorziening voor IKB-uren. Voor het wettelijk deel mag geen voorziening aangehouden worden. Voor het bovenwettelijk deel (bovenwettelijke uren met een niet vergelijkbaar volume) is de inschatting dat hiervan 50% bovenmatig is, waarvoor een voorziening gevormd is. Per 31/12/2023 heeft deze een waarde van € 674K. De toename in 2023 hangt samen met een hogere waardering van de uren vanwege de CAO-stijging.

Voorziening verlofsparen

Met ingang van 2022 bestaat de mogelijkheid tot verlofsparen. Dit is een verplichting naar de betreffende medewerkers, die volledig opgenomen is in deze voorziening.

Voorziening IKB-uren

In de voorziening IKB-uren is de waarde opgenomen van de door medewerkers gekochte IKB-uren. Deze IKB-uren in zijn geheel verwerk in deze voorziening. In 2023 is sprake van een per saldo stijging van het aantal IKB-uren en een prijsstijging vanwege de nieuw afgesloten CAO in 2023.

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar is als volgt:

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.009	29.046
Overige schulden	0	0
Totaal	28.009	29.046

In onderstaand overzicht staat het verloop van vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar.

Verloop vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

(bedragen in duizenden euro's)

	Saldo 31 december 2022	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 december 2023
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.046	5.000	6.037	28.009
	29.046	5.000	6.037	28.009

6.2.4. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2022
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	3.323	4.412
Overlopende passiva	11.865	15.228
Totaal	15.188	19.640

- *Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar*

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Specificatie netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar*(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2022
Overige kasgeldleningen	0	2.000
Banksaldi	0	0
Overige schulden	3.323	2.412
Totaal	3.323	4.412

De post overige schulden bestaat met name uit het saldo van de crediteuren.

- Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Specificatie overlopende passiva*(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	7.343	13.070
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.949	818
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.573	1.340
Totaal	11.865	15.228

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (ofwel de nog te betalen bedragen) bestaan voornamelijk uit af te dragen sociale lasten en pensioenpremies, RVU-heffingen, kosten vrijwilligers brandweer die in december gemaakt zijn en in januari betaald worden, afrekening meldkamer 2023 en het voorschot voor coronakosten dat van het Rijk ontvangen is.

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

(bedragen in duizenden euro's)

	Saldo 31 december 2022	Ontvangen bedragen	Aflossingen (uitgaven)	Saldo 31 december 2023
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Scholing brandweerpersoneel /VWS	4	0	0	4
Kansrijke Start	252	0	252	0
Fieldlab	357	252	308	301
Versterking Infectieziekte- en Pandemiebestrijding (VIP)	0	169	44	125
Risk Factory	128	45	128	45
het Rijk				
SPUK COVID 2024	0	4.552	2.229	2.323
Versterking Infectieziekte- en Pandemiebestrijding (VIP)	0	734	668	66
Ontheemden Oekraïne	77	440	432	86
				0
Totaal	818	6.191	4.060	2.949

Langlopende financiële verplichtingen

De veiligheidsregio is voor een aantal jaren verbonden aan, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgen de belangrijkste van deze verplichtingen:

- *Huurovereenkomsten*

In het kader van de huur van GGD-panden is voor ongeveer € 715.000 (huur- en servicekosten) aan verplichtingen aangegaan. Voor de brandweerkazernes bedraagt de jaarlijkse huur en servicekosten circa € 1.155.000.

- *Investeringsverplichtingen*

Voor balansdatum zijn investeringsverplichtingen aangegaan. Deze hangen samen met investeringen die worden uitgevoerd over een periode die over het boekjaar heen loopt.

- *Overige langlopende verplichtingen*

Voor de toelichting op de langlopende verplichtingen wordt verwezen naar de bijlage.

- *Verlofuren*

Conform BBV wordt geen voorziening gevormd voor het openstaand verlof met een jaarlijks vergelijkbaar volume. Het jaarlijks vergelijkbaar volume bij VRLN bedraagt 44.000 uur (bovenwettelijk verlof 50% en wettelijk verlof 100%).

6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging worden hieronder toegelicht. De baten en lasten zijn opgenomen per programma en worden nader verklaard.

6.3.1. Programma Publieke Gezondheid

Totaal Programma Publieke Gezondheid

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Vershil begroting - realisatie
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)			
Publieke gezondheid voor de jeugd	12.631	12.799	-168
Publieke gezondheid algemeen	10.410	10.817	-407
Publieke gezondheid tijdens crisissituaties	58	5.390	-5.331
Totaal lasten	23.099	29.005	-5.906
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)			
Publieke gezondheid voor de jeugd	2.233	2.212	-21
Publieke gezondheid algemeen	4.917	5.134	217
Publieke gezondheid tijdens crisissituaties	4	5.769	5.764
Totaal baten programma	7.154	13.115	5.961
Baten (gemeentelijke bijdragen)			
Publieke gezondheid voor de jeugd	10.385	10.385	0
Publieke gezondheid algemeen	5.493	5.493	0
Publieke gezondheid tijdens crisissituaties	54	54	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	15.932	15.932	0
Totaal baten	23.086	29.047	5.961
Saldo van baten en lasten	-13	42	55 V
Toevoegingen aan reserves	2	2	0
Onttrekkingen aan reserves	15	418	403
Gerealiseerde resultaat	0	458	458 V
Gerealiseerde resultaat excl Corona	0	385	385 V

De vergoeding van VWS voor de kosten van de coronabestrijding zijn verwerkt in het programma Publieke Gezondheid. In het programma Bedrijfsvoering/Overhead worden ook kosten van de coronabestrijding verantwoord. Denk hierbij aan ICT lasten en huisvestingslasten.

De kosten van coronabestrijding buiten beschouwing gelaten, is er sprake van een positief saldo van € 385K. Dit is opgebouwd uit hoger dan begrote lasten en hoger dan begrote baten.

Exclusief de niet begrote lasten en baten samenhangend met corona is er aan de lastenkant een overschrijding met € 660K en laat de batenkant hogere baten zien dan begroot ad € 1.045K.

De lasten zijn hoger dan begroot door:

- Uitgaven samenhangend met de VIP gelden die door het rijk beschikbaar gesteld zijn.
- Externe begeleiding inhuur voor het traject OBP (optimalisatie planning en begroting JGZ)
- Externe capaciteit inhuur voor de strategische huisvesting GGD

De baten zijn hoger dan begroot omdat er sprake is van extra middelen van het rijk voor de Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemie paraatheid GGD'en (VIP-gelden) en er extra inkomsten zijn in verband met het rijksvaccinatieprogramma. Ook zijn meer inkomsten gerealiseerd door detacheringen en subsidies (GALA-middelen). De directe facturering van lijkschouw en euthanasie bij gemeenten heeft niet plaatsgevonden. De hiermee begrote baten zijn niet gerealiseerd.

6.3.2. Programma Brandweezorg

Totaal Programma Brandweezorg

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Verschil begroting - realisatie
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)			
Incidentbestrijding	23.747	21.679	2.068
Risicobeheersing	253	184	69
Preparatie	11.854	12.251	-397
Totaal lasten	35.854	34.114	1.741
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)			
Incidentbestrijding	6.072	5.837	-235
Risicobeheersing	0	6	6
Preparatie	52	41	-11
Totaal baten programma	6.124	5.884	-240
Baten (gemeentelijke bijdragen)			
Incidentbestrijding	17.709	17.709	0
Risicobeheersing	253	253	0
Preparatie	11.769	11.769	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	29.731	29.731	0
Totaal baten	35.854	35.614	-240
Saldo van baten en lasten	-0	1.501	1.501 V
Toevoegingen aan reserves	0	137	-137
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	-0	1.363	1.363 V
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	-0	1.364	1.364 V

Het resultaat van het programma brandweezorg bedraagt per jaareinde € 1,364 miljoen positief. Ten opzichte van de prognose bij de bestuursrapportage 2023 (€ 700.000 voordelig) betekent dit een stijging van € 700.000.

Deze stijging van het resultaat wordt onder andere veroorzaakt door een lagere daadwerkelijke rente op investeringen ten opzichte van de rekenrente voor het gehele programma brandweezorg. Daarnaast valt op dat in tegenstelling tot eerder afgegeven prognoses kosten op onderdelen lager zijn dan verwacht. Verder zorgt een ontvangen subsidie van provincie Limburg voor natuurbrandbestrijding voor een stijging van het resultaat.

Naast meerdere kleine posten door het gehele programma heen die ook zorgen voor een verhoging van het resultaat valt op dat in tegenstelling tot de eerder afgegeven prognose een kleiner positief resultaat is gerealiseerd op het budget voor vrijwilligerskosten.

Doordat er van drie naar twee dagen realistisch oefenen is gegaan en een verrekening met het trainingscentrum heeft plaatsgevonden, vallen de kosten bij vakbekwaamheid lager uit dan gepland. Daarnaast is een geplande opleiding niet doorgaan/verschoven.

Verder is de overschrijding op het budget voor reparaties en onderhoud hoger geworden dan eerder ingeschat en zorgt daarmee voor een verlaging van het positieve resultaat.

6.3.3. Programma Crisisbeheersing

Totaal Programma Crisisbeheersing

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Verschil begroting - realisatie
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)			
Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	4.672	3.855	817
Gemeentelijke processen	827	1.228	-401
Meldkamer	1.561	1.358	203
Totaal lasten	7.061	6.441	620
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)			
Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	1.835	2.235	400
Gemeentelijke processen	98	457	359
Meldkamer	0	26	26
Totaal baten programma	1.933	2.718	785
Baten (gemeentelijke bijdragen)			
Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	2.837	2.837	0
Gemeentelijke processen	729	729	0
Meldkamer	1.267	1.267	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	4.834	4.834	0
Totaal baten	6.767	7.551	785
Saldo van baten en lasten	-294	1.111	1.404 V
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	294	65	-229
Gerealiseerde resultaat	0	1.176	1.176 V
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	0	1.176	1.176 V

Op het programma Crisisbeheersing is het gerealiseerde resultaat € 1.176K voordelig. Dit resultaat is de resultante van de resultaten op de drie programmaonderdelen:

- *Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)*

De overschrijding van de lasten crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR) wordt met name veroorzaakt doordat de realisatie op opleiden, trainen en oefenen is achtergebleven, en er gedurende het jaar invulling is gegeven aan de versterking Crisisbeheersing. Nieuwe medewerkers zijn pas in de loop van het jaar binnengekomen en nog niet alle vacatures zijn ingevuld. Daarnaast is er sprake van een overschrijding van de kosten inhuur extern en kosten operationele informatievoorziening, met name met betrekking tot het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) fase 2. Daartegenover staat echter een overschrijding van de overige baten (subsidies, bijdragen) van met name VIK fase 2.

Verder is er sprake van een overschrijding van de kosten interne piketvergoedingen alsmede een verhoging van de Rijksbijdrage als gevolg van de loon- en prijsbijstelling BDuR.

- *Gemeentelijke processen*

De overschrijding van de lasten gemeentelijke processen is met name veroorzaakt door hogere lasten Oekraïne, waartegenover hogere baten Oekraïne. Ook zijn er hogere lasten interne piketvergoedingen alsmede hogere lasten opleiden, trainen en oefenen gemeentelijke processen.

- *Meldkamer*

De onderschrijding van de lasten meldkamer wordt veroorzaakt door de lagere bijdrage van de VRLN aan de Meldkamer Limburg, waartegenover een lagere onttrekking aan de reserve meldkamer nodig is geweest. Het voordeel lagere onttrekking reserve meldkamer is € 229K.

Daarnaast is er sprake van een overschrijding van de baten als gevolg van hogere overige baten (afrekening 2021 politie).

6.3.4 Bedrijfsvoering/Overhead

Totaal Overhead

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Verschil begroting - realisatie
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)			
Overhead	15.914	17.378	-1.464
Totaal lasten	15.914	17.378	-1.464
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)			
Overhead	1.726	1.968	242
Totaal baten overhead	1.726	1.968	242
Baten (gemeentelijke bijdragen)			
Overhead	14.221	14.221	-0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	14.221	14.221	-0
Totaal baten	15.947	16.189	242
Saldo van baten en lasten	33	-1.189	-1.222 N
Toevoegingen aan reserves	74	74	0
Onttrekkingen aan reserves	41	215	174
Gerealiseerde resultaat	0	-1.048	-1.048 N
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	0	-976	-976 N

Het nadelige saldo van bedrijfsvoering is (na onttrekking van de reserve) +/- € 976K.

Dit nadelig resultaat wordt verklaard door:

- Hogere kosten ICT/Informatieveiligheid (€ 800K) door hogere licentiekosten en dataverkeer(meer medewerkers) extra inhuur en voorzieningen i.v.m. informatieveiligheid.
- Boekverlies activa Nijmeegseweg (€ 560K)
- Nadelig renteresultaat door lagere rekenrente (is voor VR als totaal budgettair neutraal; bij de andere programma's leidt dit voordeel op de kapitaallasten)
- Hogere rente opbrengst liquide middelen
- Lagere kosten voormalig personeel
- Lagere kosten juridische ondersteuning
- Lagere kosten kwaliteitsbeleid.
- Hogere inkomsten UWV
- Lagere kosten thuiswerkvergoeding en reiskosten woon-werk

6.3.5. Overzicht incidentele baten en lasten

In de hierna volgende overzicht staat een samenvatting van de incidentele afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Incidentele baten*(bedragen in duizenden euro's)*

Omschrijving	
Corona	5.319 V
Publieke Gezondheid: Subsidies/detacheringen	149 V
Baten projecten o.a VIP	711 V
Forensisch	-147 N
Rijksvaccinaties	256 V
Brandw eezorg: Overige baten (natuurbrandbestrijding)	115 V
Incidentele baten verkoop materieel brandw eer	13 V
Crisisbeheersing: Overige baten / bijdragen	140 V
Projectbaten VIK Fase 2	193 V
Overhead: Projectbaten Fieldlab	308 V
Totaal	7.056 V

*+/= Voordeel; !/= Nadeel***Incidentele lasten***(bedragen in duizenden euro's)*

Omschrijving	
Corona	-5.319 N
Publieke Gezondheid Inhuur/extra capaciteit i.v.m. projecten	-497 N
Overige lasten personeel -overhead ivm VIP	-217 N
Onderzoeken, verbruiksartikelen, licenties, overige kosten	-196 N
Opleidingen	-72 N
Brandw eezorg: Hogere energielasten	-436 N
Hogere kosten reparatie en onderhoud voertuigen	-315 N
Lagere kosten opleiding en oefeningen vakbekw aam	338 V
Lagere kosten vrijw illigers	275 V
Lagere algemene opleidingskosten BRWZ	185 V
Afschrijvingslasten huisvesting BRWZ	-215 N
Mutaties voorzieningen huisvesting BRWZ	-120 N
Hogere kosten diverse piketten	-45 N
Crisisbeheersing: Projectlasten VIK Fase 2	-193 N
Overhead: Projectlasten Fieldlab	-308 N
Lagere kosten voormalig personeel	189 V
Afw aardering gebouw Nijmeegsew eg	-559 N
Voordeel renteomslag	65 V
Totaal	-7.440 N

+/= Voordeel; !/= Nadeel

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Zie paragraaf 3.2.2 Rechtmatigheidsverantwoording.

6.3.6. Aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van het BBV mogen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten en gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume geen voorzieningen gevormd worden. De financiële consequenties bijvoorbeeld van het opnemen en toekennen van verlof vallen onder de aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. Hier wordt dus geen voorziening voor opgenomen. In de coronajaren is het vergelijkbare volume van verlofuren (stand 2019) substantieel gestegen. Hiermee samenhangend is daarom in 2020 een voorziening voor 'aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume' gevormd en is er een balanspost opgenomen.

In 2022 zijn, gezien de gewijzigde regelgeving en de mogelijkheid tot verlofsparen, de bestaande voorziening en balansposten geactualiseerd. Er is in 2022 ook een aparte voorziening opgenomen voor verlofsparen (BBV-eis) en voor met Individueel Keuze Budget aangekochte verlofuren. Het beleid en regelgeving is niet aangepast, wel zijn de voorzieningen geactualiseerd naar de stand van zaken in 2023, zie de toelichting bij de tabel voorzieningen (6.2.3.).

6.3.7. Wet normering topinkomens (WNT)

Uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen (WNT) worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden. Dit geldt ook voor externe topfunctionarissen, ongeacht de duur van het dienstverband c.q. de periode van inhuur.

Het bezoldigingsmaximum uit hoofde van de WNT 2023 voor de leidinggevende topfunctionarissen bedraagt € 223.000 en wordt niet overschreden.

WNT - 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking

<i>(bedragen in hele euro's)</i>		
	J. Rooijmans	C. Angevaren
Functiegegevens	Secretaris	Secretaris
	Algemeen Bestuur	Algemeen Bestuur
	Algemeen Directeur	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-3	01-02 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	41.138	139.885
Beloningen betaalbaar op termijn	5.644	20.623
<i>Subtotaal</i>	<i>46.782</i>	<i>160.508</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	54.986	204.060
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	46.782	160.508
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
J. Rooijmans		
Functiegegevens	Secretaris	
	Algemeen Bestuur	
	Algemeen Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	158.284	
Beloningen betaalbaar op termijn	22.939	
<i>Subtotaal</i>	<i>181.223</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	
Bezoldiging	181.223	

WNT - 2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

(bedragen in hele euro's)

	J. Rooijmans
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Secretaris Algemeen Bestuur Algemeen Directeur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2023
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	1191
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	1191
Waarvan betaald in 2023	1191
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

WNT - 1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE VRLN	FUNCTIE
A. Scholten	Voorzitter Algemeen Bestuur Voorzitter Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Venlo
F.Schatorjé	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Venlo
B. Vostermans	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Beesel
A.Huijs		Wethouder gemeente Beesel
J. Hessels	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Echt-Susteren
H.Teunissen	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Gennep
R.Palmen	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Horst aan de Maas
B.M.T.J. Op de Laak	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Nederweert
C. Dieteren	Lid Algemeen Bestuur	Wethouder gemeente Nederweert
D. Schmalschläger	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Leudal
H.Helden	Lid Algemeen Bestuur	Wethouder gemeente Leudal
S. Strous	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Maasgouw
D. Schneider	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Maasgouw
W. Gradisen	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Mook en Middelaar
W. Delissen - van Tongerlo	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Peel en Maas
M. Beukema	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Peel en Maas
M. de Boer - Beerta	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Roerdalen
O. Hoes	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Roermond
Y. Hoogtanders	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Roermond
M. Kompier	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Venray
M. Uitdehaag	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Venray
R.J.H. Vlecken	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Weert
M. Ferrière	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Weert
M. Pelzer	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Bergen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen andere functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6.4 Covid-19 bestrijding

De Minister van VWS heeft toegezegd de kosten in het kader van de bestrijding van de coronacrisis volledig te vergoeden. In de onderstaande tabel zijn de meerkosten Covid 2023 opgenomen. De regeling is beëindigd per 1-7-2023, maar kent nog wel een uitloop voor eventuele langer doorlopende verplichtingen. Voor de kosten van de Covid-vaccinaties na 1-7-2023 ontvangt VRLN een specifieke uitkering die via de Sisa wordt verantwoord.

Coronabestrijding 2023 (meerkostenregeling)	<i>(bedragen in euro's)</i>
	Declaraties VWS
Meerkosten	
Bron- en contactonderzoek	270.000
Bemonstering	701.000
Vaccineren	1.787.000
Overige meerkosten	290.925
Subtotaal meerkosten	3.048.925
Minder opbrengsten (verrekenend met minder uitgaven)	
Technische Hygiënezorg/Toezicht houden	0
Reizigerszorg	0
Subtotaal minder opbrengsten	0
A.Totaal gedeclareerd	3.048.925
B. Werkelijke lasten Corona uit jaarrekening 2023	3.085.190
C. Nog te declareren bij VWS eindafrekening 2023 (B-A)	36.265
Terug te betalen voorschot 2021	0
Nog te ontvangen van VWS (eindafrekening 2021)	0
Per saldo te verrekenen met VWS 2023	36.265

6.5 Sisa-bijlage bij de jaarrekening

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024							
Vestrekker	Uitvoeringscode	Specifieke uitering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A2/01 € 8.064.202				
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort Aard controle n.v.t. Indicator: A18/01	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Aard controle R Indicator: A18/02	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SISA 2023) Aard controle R Indicator: A18/03		
			1 Meerkosten coördinerende gemeente	€ 0	€ 0		
			2 Hotels/centra	€ 0	€ 0		
			3 Overige specifieke meerkosten	€ 354.283	€ 603.722		
			4 Overige Meerkosten	€ 77.522	€ 295.765		
		Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02		Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Aard controle n.v.t. Indicator: A18/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/06	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/07		
		1	€ 431.805	Nee	Eerste opvang ontheemden is nog niet ten einde gekomen	Ja	
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Naam van de pijler Aard controle n.v.t. Indicator: H29/01	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering Aard controle R Indicator: H29/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: H29/03	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H29/04	Toelichting - verplicht als bij H29/04 "Nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: H29/05
			1 Kwetsbaarheden wegnemen	€ 556.111	€ 556.111	Ja	Ja
			2 Versterken (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 0	€ 0	Ja	Ja
			3 Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	€ 0	€ 0	Ja	Ja
			4 Samenwerking bovenregionaal niveau	€ 0	€ 0	Ja	Ja
			5 Versneld opleiden	€ 111.431	€ 111.431	Ja	Ja
VWS	H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en SISA tussen medeoverheden	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/01	Naam van de pijler Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/02	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H29B/03	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/04	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/05
			1 Kwetsbaarheden wegnemen				
			2 50520 Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg	€ 43.853		Ja	
			3 Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur				
			4 Samenwerking bovenregionaal niveau				
			5 Versneld opleiden				
VWS	H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Besteding (jaar T) voor het in stand houden van een infrastructuur t.b.v. een basiscapaciteit voor het zetten van COVID-19 vaccinaties daarbij rekening houdend met mogelijke opschaling Aard controle R Indicator: H33/01	Besteding (jaar T) voor opschaling van de basisinfrastructuur voor het zetten van COVID-19 vaccinaties in het kader van een vaccinatiecampagne. Aard controle R Indicator: H33/02	Heeft u (met toestemming van de minister van VWS) de infrastructuur voor basiscapaciteit voor alternatieve doeleinden ingezet? (Ja/Nee) Aard controle D2 Indicator: H33/03	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve doeleinden (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	
			€ 499.066	€ 1.730.324	Nee		

6.6 Bijlage met gerealiseerde baten en lasten per taakveld

VRLN dient als gemeenschappelijke regeling de baten op het taakveld overhead te verdelen naar de overige taakvelden. Deze verdeling is uitgevoerd op basis van de verhouding van de gemeentelijke bijdragen van de betreffende programma's.

Het taakveld Crisisbeheersing en Brandweer is opgebouwd uit de twee programma's Veiligheid. Het taakveld Volksgezondheid betreft het programma Publieke Gezondheid, met uitzondering van het programmaonderdeel Toezicht houden. Dit programmaonderdeel valt onder het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie.

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

(bedragen in duizenden euro's)

Taakvelden gemeenten	Gerealiseerde baten	Gerealiseerde lasten
0. Bestuur en Ondersteuning		
0.4 Overhead	0	17.452
Subtotaal taakveld Bestuur en Ondersteuning	0	17.452
1. Veiligheid		
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	52.807	40.692
Subtotaal Veiligheid	52.807	40.692
6. Sociaal Domein		
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	934	778
Subtotaal Sociaal Domein	934	778
7. Volksgezondheid en Milieu		
7.1 Volksgezondheid	35.358	28.230
Subtotaal Volksgezondheid en Milieu	35.358	28.230
Totaal	89.099	87.151

'+'= Voordeel;

'-'= Nadeel

Verdeelprincipe van de programma's naar de taakvelden:

Van de baten van Bestuur en Ondersteuning wordt 58,41% verdeeld naar Veiligheid, 1,12% naar Sociaal Domein en 40,47% naar Volksgezondheid en Milieu. De verdeling is gebaseerd op de verhouding van de lasten van de verschillende taakvelden.

6.7 Bijlage met toelichting op langlopende verplichtingen

De veiligheidsregio is voor een aantal jaren verbonden aan, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een toelichting op langlopende verplichting met een inkoopwaarde boven € 150.000.

- Voor levering van gas en elektra zijn met ingang van 1 januari 2023 overeenkomsten gesloten met een duur van vier jaar, tot en met 31 december 2026. De prijs is afhankelijk van marktomstandigheden en verbruik. De verplichting bedraagt ca. € 950.000 per jaar.
- Voor het schoonmaakonderhoud is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 april 2019 voor de duur van acht jaar inclusief opties tot verlenging tot en met 1 april 2027. De verplichting bedraagt ca. € 550.000 per jaar.
- Voor de levering van consultants en implementatie van de salarisapplicatie is met ingang van 28 juni 2016 een overeenkomst gesloten. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar, met een optie tot twee keer verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 150.000.
- Voor de levering van consultants en implementatie van het financieel pakket is een overeenkomst gesloten met ingang van 30 juni 2017 voor een duur van acht jaar inclusief opties tot verlenging tot en met 29 juni 2025. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 100.000.
- Voor het leveren van hardware is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 december 2021 voor een duur van vier jaar tot en met 30 november 2025. De verplichting bedraagt ca. € 500.000 per jaar.
- In 2019 is een overeenkomst gesloten voor levering van het centraal communicatieplatform. De overeenkomst heeft een looptijd van totale duur van vijf jaren en vier maanden en eindigt op 6 januari 2025. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 300.000.
- In 2021 is een overeenkomst gesloten voor de levering van Microsoft licenties. De overeenkomst heeft een looptijd van twee jaar, met een optie tot drie keer een verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 650.000.
- Voor de implementatie en doorontwikkeling Office 365 is met ingang van 1 januari 2019 een overeenkomst gesloten. De overeenkomst heeft een looptijd van drie jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 450.000.
- Voor de digitale dossiervorming JGZ is met ingang van 1 oktober 2017 een overeenkomst gesloten. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar, met een optie tot vijf keer een verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 300.000.
- In 2019 is een overeenkomst gesloten voor de levering van vaccins. De overeenkomst is ingegaan op 1 januari 2020 voor een duur van drie jaar tot en met 31 december 2023. Met ingang van 1 januari 2024 is een nieuwe overeenkomst gesloten met een duur van vier jaar, tot en met 31 december 2026. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 300.000.
- Met ingang van 1 oktober 2021 is een huurovereenkomst gesloten voor de levering van Multifunctionals. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar met een optie tot twee keer verlenging van twaalf maanden. De verplichting bedraagt ca. € 150.000 per jaar.
- In 2018 is een overeenkomst gesloten voor een aansprakelijkheidsverzekering. De verzekering is ingegaan op 1 januari 2019 en loopt tot en met 31 december 2021, met een optie tot drie keer verlenging van twaalf maanden. Er is gebruik gemaakt van de optie om de overeenkomst te verlengen tot 31 december 2024. De verplichting bedraagt ca. € 150.000 per jaar.
- In 2018 is een overeenkomst gesloten voor de brand- en wagenparkverzekering. De verzekeringen zijn ingegaan op 1 januari 2019 en lopen tot en met 31 december 2021, met een optie tot drie keer verlenging van twaalf maanden. Er is gebruik gemaakt van de optie om de overeenkomst te verlengen tot 31 december 2024. De verplichting bedraagt ca. € 200.000 per jaar.

- Voor onderhoud van voertuigen en installaties is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 april 2023 tot en met 31 december 2027, met een optie tot vier keer verlenging van twaalf maanden. De verplichting bedraagt ca. € 300.000 per jaar.
- In 2021 is een overeenkomst gesloten voor keuring en onderhoud van brandweermaterieel. De overeenkomst gaat in op 1 januari 2022 tot en met 31 december 2027, inclusief de verlengopties. De verplichting bedraagt ca. € 300.000 per jaar.
- Met ingang van 1 januari 2019 is een overeenkomst gesloten voor de brandweer specifieke eendaagse trainingen. De overeenkomst heeft een looptijd van 2 jaar met een optie tot twee keer verlenging van twaalf maanden. Er is gebruik gemaakt van de optie om de overeenkomst te verlengen tot 31 december 2023. Met ingang van 1 januari 2024 is een nieuwe overeenkomst gesloten met een duur van drie jaar, tot en met 31 december 2027. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 300.000.
- Per 1 april 2022 is een overeenkomst gesloten voor inhuur van flexibele arbeid. De overeenkomst heeft een looptijd van drie jaar, met een optie tot vier keer verlenging van twaalf maanden. De ingeschatte kosten per jaar bedragen ca. € 600.000.
- Voor de vaccinatiedienstverlening inclusief de beveiliging is met ingang van 1 mei 2020 een overeenkomst gesloten. Deze overeenkomst heeft een totale duur van twee jaar en acht maanden en eindigt op 31 december 2024. De ingeschatte kosten per jaar bedragen ca. € 3.500.000.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en interne verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 2 december 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 871.510. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen (indien er geen bedrag is ingevuld, is er geen afwijking):

Begrotingscriterium	Bedrag
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het Algemeen Bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	5.906
- Programma Publieke Gezondheid	1.464
- Programma Bedrijfsvoering/Overhead	
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	149
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & control cyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	7.519
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	7.519
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	0
Voorwaarden criterium	

niet-Europees verrichte aanbestedingen	327
M&O criterium	
Geen bevindingen	0

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord te Venlo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2023;
- ▶ de balans per 31 december 2023;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur van Uitvoeringsorganisatie over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
- ▶ de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol en normenkader dat is vastgesteld door het bestuur op 2 december 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 871.510. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven 25% van de goedkeuringstolerantie rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- ▶ het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

D. Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

E. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het bestuur vastgestelde normenkader d.d. 2 december 2022 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opvangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol en het normenkader dat is vastgesteld door het bestuur op 2 december 2022, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- ▶ het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 4 juli 2024

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. D.O. Meeuwissen RA

Lijst van afkortingen

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
CaCo	Calamiteiten Coördinatoren
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CMA	Centraal Meld- en Actiepunt
CSG	Centrum voor Seksuele Gezondheid
Fido	Financiering Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsonslag
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
HPV	Humaan Papillomavirus
ICAM	Initiatieven Collectieve Acties Massaschade
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IGV	Informatiegestuurde Veiligheid en Innovatie
IKB	Individueel keuzebudget
IZA	Integraal Zorgakkoord
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
LOAV	Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's
MCU	Mobiele Commando Unit
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
MOI	Mobiel Operationeel Informatiesysteem
MOTO	Multi Opleiden Trainen & Oefenen
NNZ	Nu niet zwanger
PfZW	Pensioenfonds Zorg en Welzijn
PrEP	Pre-expositie Profylaxe
Prio	Prioriteit
PSH	Psychosociale hulpverlening
RBOP	Repressief Brandweer Organisatieplan
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
RUD	Regionale Uitvoerings Dienst
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
TBC	Tuberculose
VIP	Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
VPB	Vennootschapsbelasting
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WNT	Wet Normering Topinkomens
Wpg	Wet publieke gezondheid